

Konsta Ryhänen

**OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN LIIKETALouden KOULUTUSOHJELMAN
VUOSIKURSSEISSA 2009 JA 2010**

**OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN LIIKETALOUDEN KOULUTUSOHJELMAN
VUOSIKURSSEISSA 2009 JA 2010**

Konsta Ryhänen
Opinnäytetyö
Kevät 2013
Liiketalouden koulutusohjelma
Oulun seudun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma, oikeuden ja hallinnon suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Konsta Ryhänen

Opinnäytetyön nimi: Opintojen keskeyttäminen liiketalouden koulutusohjelman vuosikursseissa 2009 ja 2010

Työn ohjaaja: Lea Isopoussu-Koponen

Työn valmistuslukukausi ja -vuosi: Kevät 2013

Sivumäärä: 62 + 17

Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa lähes kolmannes opiskelijoista keskeyttää opintonsa ensimmäisen opiskeluvuoden aikana tai heti sen jälkeen. Opintojen keskeyttäminen lykkää opiskelijan siirtymistä työelämään. Keskeyttäminen myös aiheuttaa ammattikorkeakouluille ja yhteiskunnalle merkittäviä lisäkustannuksia esimerkiksi nostettuna opintotukena sekä muina verovaroin kustannettuina palveluina ja resursseina.

Tämä opinnäytetyö on Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikön toimeksiantona tehty tilastollinen tutkimus. Tutkimuksen tehtävänä on selvittää syitä opintojen keskeytymiseen liiketalouden koulutusohjelmassa sekä löytää keinoja edistää opiskelijoiden edellytyksiä opiskella tutkintonsa loppuun. Tietoperustassa tarkastellaan aikaisempina vuosina tehtyjä tutkimuksia ja niiden tuloksia korkeakoulutuksen keskeyttämisestä yhteiskunnan, ammattikorkeakoulujen sekä opiskelijoiden näkökulmista.

Tietoperustassa käsitellään lisäksi opiskelukykyä. Käsitteenä se pitää sisällään opiskelijan opintojen etenemisen kannalta tärkeiden asioiden, kuten toimeentulon, ohjauksen, motivaation, yhteisöllisyyden, terveyden ja ympäristön vaikutukset. Tutkimusaineisto on koottu kyselynä sähköpostitse ja puhelimitse opintonsa keskeyttäneiltä opiskelijoilta liiketalouden koulutusohjelman vuosikursseista 2009 ja 2010.

Tulosten mukaan opintojen keskeyttämiseen keskeiset syyt ovat hakeutuminen opiskelemaan yliopistoon, väärä alavalinta ja innostuksen hiipuminen kesken opintojen. Tutkimus avaa tietä toiminnan kehittämiseksi, itse ongelman tutkimiseksi laajemmassa mittakaavassa sekä selvitykselle hyvistä käytänteistä opiskelijoiden innostuksen kohottamisessa.

Asiasanat: ammattikorkeakoulu, korkeakoulutus, opiskelija, opinnot, keskeyttäminen

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Economics, Option of Law and Administration

Author: Konsta Ryhänen

Title of thesis: Abandonment of Studies in Degree Programme of Business Economics - classes 2009 and 2010

Supervisor: Lea Isopoussu-Koponen

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2013

Number of pages: 62+17

Abandonment of studies has turned out to be a significant problem in the Degree Programme in Business Economics at Oulu University of Applied Sciences. One third of the new students in the School of Business and Information Management abandon their studies during the first academic year or immediately after the first year. Abandonment postpones students' proceeding into the labor market which may also cause remarkable additional costs for the society as well as for universities of applied sciences.

This thesis was a statistical survey commissioned by Oulu University of Applied Sciences, School of business and information management. The main task was to find out causes for abandonment of studies in the Degree Programme of Business Economics and to reveal good ways to contribute students' conditions to get their studies successfully completed. The data of this survey was collected by composing a questionnaire for students in the classes of 2009 and 2010 who had abandoned their studies. As a theoretical framework results and other information from former surveys and statistics considering abandonment of studies in higher education were discussed. These theoretical issues were reinterpreted from the perspectives of the society, universities of applied sciences and students. The theoretical framework also observes student's capacity to study which includes the most important factors relative to study progress. These factors are for example living, student counseling, motivation, community, health and study environment.

The results of this survey indicated that the main causes for abandonment consisted of selecting wrong branch of studies and the lack of enthusiasm during studies. This study opens up opportunities for School of Business and Information Management to develop its operations and to investigate the problem of abandoning studies on a large scale. This could be implemented for example by producing a report of good practices, which would motivate and raise students' enthusiasm so that they would continue studying and finally graduate.

Keywords: abandonment, higher education, student, studies, university of applied sciences

SISÄLLYS

1. JOHDANTO.....	6
2. OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULU JA LIIKETALouden YKSIKKÖ.....	9
3. OPINTOJEN KESKEYTTÄMISEN MERKITYS	13
3.1 Keskeyttäminen yhteiskunnallisena ilmiönä.....	13
3.2 Keskeyttäminen ammattikorkeakoulujen näkökulmasta	17
3.3 Opintojen keskeyttäminen prosessina	19
3.4 Opiskelukyky ja sen edistäminen.....	21
4. TUTKIMUSTEHTÄVÄN KUVAUS	26
4.1 Tutkimustehtävä	26
4.2 Otanta.....	28
4.3 Kyselylomake.....	29
4.4 Tutkimuksen kulku	30
5. TULOKSET	33
5.1 Vastaajien taustat	33
5.2 Tulokset opiskelukyvyn edistämisestä liiketalouden yksikössä.....	38
5.3 Vastaajien antaman palautteen mukaiset kehittämiskohteet liiketalouden yksikössä	45
6. JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET.....	50
7. POHDINTA.....	55
LÄHTEET	58
LIITTEET.....	62

1. JOHDANTO

Opintojen keskeyttäminen on ollut korkeakoulutuksessa yksi keskeisiä ongelmia jo ainakin 2000-luvun alusta lähtien. Valtion velan ja korkeakoulujen tulospainneiden nopeasti kasvaessa sekä työllistymisen haasteiden lisääntyessä myös korkeakoulut ja korkeakouluuyhteisöt opettajineen ja opiskelijoineen joutuvat muokkaamaan toimintatapojaan, käytänteitään ja ympäristöään. Toimintaan varattuja resursseja joudutaan leikkaamaan. Muutos ohjaa tekemään uusia valintoja ja ratkaisuja enemmän kuin koskaan.

Oulun seudun ammattikorkeakoulussa (Oamk) opintonsa keskeyttää kaikkiaan noin 7 % opiskelijoista. Oamkin liiketalouden koulutusohjelmassa nuorten tutkintoon johtavassa koulutuksessa keskeyttämistrendi on huolestuttavan yleinen. Viime vuosina jopa kolmannes aloittaneista tradenomiopiskelijoista on keskeyttänyt opintonsa ensimmäisen opiskeluvuotensa aikana tai heti sen jälkeen.

Opinnäytetyön tehtävänä on löytää vastauksia kysymykseen ”Mitkä ovat keskeiset syyt opintojen keskeyttämiseen Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa, liiketalouden yksikössä?” Tutkimuksella halutaan myös avata liiketalouden opintonsa keskeyttäneen opiskelijan näkökulmaa liiketalouden opintoihin ja päätökseen keskeyttää, sekä löytää liiketalouden yksikölle keinoja edistää opiskelijoiden edellytyksiä ja halua opiskella tutkintonsa loppuun. Tästä johtuen tutkimusongelmaa tarkastellaan myös jakamalla edellä mainittu tutkimuskysymys kolmeen alakysymykseen: Mitkä yleiset syyt vaikuttavat opintojen keskeyttämiseen Oamkin liiketalouden koulutusohjelmassa? Mitkä erityiset syyt liiketalouden yksikön toiminnassa vaikuttavat opintojen keskeyttämiseen? Miten liiketalouden yksikkö voisi kehittää toimintaansa opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi ja opiskelukyvyyn edistämiseksi?

Tutkimuksen tietoperustana on tutkimustietoa opintojen keskeytymisestä ja viivästyttämisestä ammattikorkeakoulutuksessa. Tietoperustassa tarkastellaan korkeakoulutuksen järjestämistä, opintojen keskeytymistä sekä keskeyttämisen

vaikutuksia pääpiirteissään yhteiskunnan, ammattikorkeakoulujen ja opiskelijoiden näkökulmista ja selvitetään kunkin tahon intressejä taistella opintojen etenemisen puolesta. Yhteiskuntaa ja ammattikorkeakouluja koskevissa osuuksissa tilannetta tarkastellaan yleisesti talouden ja tuloksellisuuden, lainsäädännön, valtakunnallisen ja kansainvälisen tilastoinnin sekä aihealuetta käsittelevän kirjallisuuden kautta. Tietoperustassa käsitellään lisäksi opiskelukykyä. Käsitteenä se pitää sisällään opiskelijan opintojen etenemisen kannalta tärkeiden asioiden, kuten toimeentulon, ohjauksen, motivaation, yhteisöllisyyden, terveyden ja ympäristön vaikutukset.

Aiemmin tutkitun tiedon katsaus toimii lähtökohtaisesti myös perusolettamien (hypoteesien) muodostajana opinnäytetyön tutkimukselle. Tutkimuksessa selvitetään siis aiemmin todettujen opintojen keskeyttämiseen ja hidastumiseen johtaneiden syiden esiintymistä Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa.

Tutkimus on rajattu mikrotutkimukseksi tarkastellen vuosina 2009 ja 2010 suomenkieliseen nuorten tutkintoon johtavaan tradenomikoulutukseen valittuja ja tämän jälkeen opintonsa keskeyttäneitä opiskelijoita. Tutkimusaineisto on koottu internetin kautta Webropol-ohjelmalla muotoiltuna kyselynä, joka on toimitettu sähköpostitse kaikkiaan 110 keskeyttäneelle opiskelijalle. Niitä, joilta ei saatu vastausta sähköpostikyselyyn, on pyydetty vastaamaan kyselyyn puhelimitse. Kummassakin kyselymuodossa on käytetty samaa kysymyslomaketta ja esitetty täsmälleen samat kysymykset. Puhelimitse jatkettuna kysely saavutti kaikkiaan 57 % valitusta otannasta. Tutkimus on oikeuden ja hallinnon opintosuuntausta opiskelevan tradenomiopiskelijan opinnäytetyö, jonka toimeksiantaja on Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikkö.

Keskeyttämistä ei vaadita perustelemaan ja opiskelijan keskeyttämissyyksi kirjataan tiedoksi saadun syyn mukainen rekisteritunniste. Moni opiskelija keskeyttää vain jättäytymällä pois opinnoistaan, jolloin hänet kirjataan keskeyttäneeksi syynään ilmoittautumatta jättäminen seuraavalle lukuvuodelle. Keskeyttämisen jälkeen opiskelija ei yleensä pidä kontaktia entiseen opiskelupaikkaansa, joten keskeyttämistietojen kerääminen systemaattisesti on ammattikorkeakoululle

haasteellista. Lisäksi opintojen keskeyttäminen on yksilön kannalta usein epämieluisa asia ja monesti vaikea päätös. Tästä johtuen lisätietoa keskeyttämisen syistä on yleensä tuotettava erillisellä tutkimuksella.

Ammattikorkeakoulujen toimialueiden erilaiset opiskeluolosuhteet, kuten asuminen, työllistyminen, elinkustannukset ja palvelut vaikuttavat opiskelijan tekemiin päätöksiin ja valintoihin. Ammattikorkeakoulut myös eroavat toisistaan opiskelijamääriltään ja toiminnoiltaan. Näistä syistä tutkimuksen teoriaosuudessa ei paneuduta kovin syvällisesti keskeyttämistutkimuksiin yksittäisissä ammattikorkeakouluissa, vaan pyritään pikemminkin luomaan kokonaiskuvaa vallitsevasta tilanteesta ja eri tahojen intresseistä opintojen keskeytymisen ehkäisyyn.

Tutkijan oma kiinnostus aiheeseen on lähtöisin opintojen ohella tehdystä edunvalvontatyöstä opiskelijajärjestöissä. Yksi näiden järjestöjen keskeisiä tehtäviä on edistää opiskelijoiden oikeuksia ja hyvinvointia sekä kehittää koulutuksen laatua. Toimiminen Oamkin liiketalouden opiskelijoiden koulutusala järjestössä, opiskelijakunta OSAKOssa sekä Suomen ammattikorkeakouluopiskelijakuntien liitto SAMOKissa, ovat tuoneet näkemystä ja omakohtaista kokemusta koulutuksen ja opiskeluhyvinvoinnin kehittämisestä kansainväliseltä ja kansalliselta tasolta aina Ouluun paikallisen opiskelijan arkeen. Opiskelijan omiin opintoihin vaikuttavien tekijöiden paras tunnistaja on opiskelija itse.

2. OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULU JA LIIKETA- LOUDEN YKSIKKÖ

Oulun seudun ammattikorkeakoulu on opiskelijamäärältään Suomen neljänneksi suurin ammattikorkeakoulu. Oamkissa opiskeli vuonna 2012 yhteensä 7901 opiskelijaa (Tilastokeskus 2012, hakupäivä 15.12.2012). Se tarjoaa tutkintoon johtavaa koulutusta kuudella koulutusalueella: tekniikan ja liikenteen alalla, sosiaali-, terveydenhuollon ja liikunnan alalla, yhteiskuntatieteiden alalla, liiketalouden ja hallinnon alalla, kulttuurialalla, luonnontieteiden- sekä luonnonvara- ja ympäristöalalla (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012a, hakupäivä 26.4.2013). Tämän lisäksi Oamkissa toimii pedagogisin opinnoin opettajan pätevyyteen kouluttava ammatillinen opettajakorkeakoulu (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012b, hakupäivä 11.10.2012).

Koulutusohjelmia Oamkissa on kaikkiaan 28. Opiskelijoita Oamkissa on noin 8000 ja aloituspaikkoja eri koulutusohjelmissä on vuosittain noin 1800. Oulun seudun ammattikorkeakoulun vetovoimaisuus on ollut reilu neljä hakijaa aloituspaikkaa kohti ainakin vuodesta 2008 lähtien (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2010.) Oamkissa suorittaa ammattikorkeakoulututkinnon vuosittain reilut 1200 opiskelijaa. Opetushenkilökuntaa ja muuta henkilöstöä Oamkissa on noin 800 (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012c, hakupäivä 1.4.2013.)

Toiminnassa on tapahtunut vuosien mittaan joitakin muutoksia. Vuonna 2009 Oamkissa oli koulutusohjelmia kaikkiaan 27. Aloituspaikkoja oli noin 1490. Oulun seudun ammattikorkeakoulun toiminta keskittyi 2009 ja 2010 kaikkiaan 10 eri koulutusyksikköön kuudelle eri kampukselle. Näistä kaksi sijaitsee Oulun naapurikunnissa Raahessa ja Oulaisessa (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2009.)

Oulussa tekniikan ja kulttuurialan yksiköt ovat sijoitettuina samalle kampusalueelle. Muut Oulussa sijaitsevat yksiköt ovat itsenäisinä kampuksinaan. Lisäksi muita Oamkin toimipisteitä ovat Raahen kampus, jolla sijaitsevat tekniikan ja

liiketalouden koulutusyksiköt sekä Oulaisen sosiaali- ja terveysalan yksikkö (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2009). Raahen kampuksella nuorten tutkintoon johtava koulutustarjonta päätettiin lakkauttaa vuodesta 2010 alkaen ja siirtää aloituspaikat Ouluun vuodesta 2011 lähtien (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2010).

Koulutuksen läpäisyn edistäminen ja keskeyttämisasteen pienentäminen ovat olleet keskeisiä tavoitteita ja huolenaiheita Oamkin toiminnan suunnittelussa jo useiden vuosien ajan. Tämän tutkimuksen tarkastelemien vuosien 2009 ja 2010 aikana koulutuksen keskeyttäminen kääntyi aavistuksen verran laskuun. Oamkissa keskeytti 2009 koulutuksensa noin 8,4 % opiskelijoista. Tutkintojen läpäisyaste oli 51,8 % viisi vuotta aiemmin aloittaneista (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2009). Vuotta myöhemmin keskeyttämisprosentti oli 7,6 ja läpäisyaste 50,4 % (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2010.)

Oulun seudun ammattikorkeakoulun lähitulevaisuuden keskeisiksi kehittämis-kohteiksi koulutuksen osalta on tunnistettu opintojen etenemisen vauhdittaminen ja tutkintojen suorittaminen. Ura- ja opinto-ohjausta aiotaan lisätä ja aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista käytetään opintojen edistämisen välineenä entistä enemmän. Lisäksi Oulun seudun ammattikorkeakoulu aikoo kehittää oppimis- ja työskentely-ympäristöä nykyaikaisemmaksi ja paremmin monimuotoiseen ja joustavaan opiskeluun soveltuvaksi (Kehittämissuunnitelma 2013 – 2015, 4, hakupäivä 3.12.2012.)

Liiketalouden yksikkö kouluttaa tradenomeja erikseen suomenkielisissä ja englanninkielisissä liiketalouden koulutusohjelmissä sekä tietojenkäsittelyn koulutusohjelmissä. Tämän lisäksi yksikössä on myös suomenkielinen kirjasto- ja tietopalvelujen koulutusohjelma, sekä mahdollisuus liiketalouden ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittamiseen (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012d, hakupäivä 1.12.2012.)

Liiketalouden yksikössä opiskelevia opiskelijoita on noin 1700 ja henkilöstöä noin 120 (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012d, hakupäivä 1.12.2012). Liiketalouden yksikössä toimii ammattikorkeakouluopetuksen lisäksi myös am-

mattikorkeakoulun kirjaston toimipiste, kaksi opiskelijayhdistystä, työelämäyhteysien edistäjänä toimiva yrityspalvelukeskus ja opiskelijayritys sekä ravintola.

Liiketalouden koulutuksen tutkintonimike on tradenomi. Tutkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja opintojen kesto 3,5 vuotta. Oulun seudun ammattikorkeakoulussa liiketalouden koulutusohjelmassa aloittaa vuosittain 190 - 200 opiskelijaa. Ensimmäisen lukuvuoden aikana opiskelijat opiskelevat tradenomitutkintoon vaadittavia perusopintoja ja valitsevat kevään aikana valinnan opintosuuntauksestaan, joka määrittää heidän tulevaa opintopolkuaan ja opintojensa kokonaisuutta (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012d, hakupäivä 1.12.2012.) Opintosuuntausvaihtoehtoja ovat liiketoimintaosaaminen, oikeus ja hallinto, sekä vuoden 2011 opintosuunnitelmien uudistamisesta lähtien myös taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2011).

Liiketalouden koulutusohjelman tavoitteena on antaa valmiudet liiketalouden asiantuntija- ja esimiestehtäviin sekä itsenäisenä yrittäjänä toimimiseen kansainvälistyvässä ja verkottuvassa toimintaympäristössä. Opintoihin voi sisällyttää opintosuuntauksesta riippuen muun muassa johtamiseen, taloushallintoon, juridiikkaan, julkishallinnon palveluihin, markkinointiin tai yrittäjyyteen liittyviä opintoja. Opiskelijalla on mahdollisuus valita myös englanninkielisiä opintoja. Liiketalouden opintoja tukevat tutkimus- ja kehittämistyön, kielten, matematiikan ja tietotekniikan opinnot. Liiketalouden koulutusohjelmassa opintoihin voi myös lisäksi sisällyttää yritysten ja elinkeinoelämän kanssa yhteistyössä tehtäviä projekteja, työskentelyä opiskelijayrityksessä tai suorittaa osan tutkinnostaan ulkomailla. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012e, hakupäivä 10.10.2012.)

Tradenomille soveltuvia työtehtäviä on hyvin paljon. Työtehtävät liiketoimintaosaamiseen suuntautuneelle tradenomille voivat olla muun muassa markkinoinnin, viestinnän, logistiikan, taloushallinnon (kirjanpitäjä, tilintarkastaja tai controller) sekä henkilöstöjohtamisen (esimerkiksi henkilöstöassistentti tai -päällikkö) tehtäviä. Oikeuden ja hallinnon suuntautumisvaihtoehdosta saatua osaamista tradenomi voi hyödyntää työskennellessään oikeuslaitoksen, muiden hallinnon alojen ja yritysten oikeudellista osaamista edellyttävissä toimisto- ja

asiantuntijatehtävissä, kuten esimerkiksi toimistosihteerinä tai kärjäsihteerinä
(Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2012e, hakupäivä 10.10.2012.)

3. OPINTOJEN KESKEYTTÄMISEN MERKITYS

Tässä luvussa tarkastellaan opintojen keskeyttämistä Suomessa yhteiskunnallisena ilmiönä, keskeytysten vaikutusta talouteen, keskeytystä ammattikorkeakoulujen näkökulmasta sekä keskeyttämisprosessia ammattikorkeakouluissa. Luvun lopussa käsitellään myös opiskelukykyä käsitteenä ja opiskelukykyyn vaikuttavia tekijöitä ammattikorkeakouluissa, sekä opiskelukyvyyn yhteyttä opintojen hidastumiseen ja keskeyttämiseen.

3.1 Keskeyttäminen yhteiskunnallisena ilmiönä

Kalima (2011, 33) korostaa opintojen keskeyttämistä tutkivassa väitöskirjassaan keskeytymisen olevan taloudellisesti merkittävä yhteiskunnallinen ongelma. Jo lyhyt katsaus tilastoituihin tietoihin Suomen opiskelijamääristä ja koulutukseen käytetyistä varoista riittää osoittamaan, että laajasti korkeakoulutettu väestö me vaatii kirjaimellisesti veronsa.

Jokainen keskeytetty opiskelupaikka syö suomalaisen yhteiskunnan varoja kymmeniä tuhansia euroja ja samalla keskeyttäminen lykkää opiskelijoiden siirtymistä työelämään. Yhteiskunta menettää kutakin opiskelijaa kohti noin 18 000 euroa (opintoraha, asumistuki), kun ammattikorkeakouluopiskelija neljän opiskeluvuoden jälkeen lopettaa opintonsa (Kalima 2011, 33.) Kyseinen laskelma toteutuu, kun katsotaan, että opiskelija, on nostanut koko opiskeluaikaltaan opintotukea Kansaneläkelaitoksen (Kela) myöntämän maksimimäärän verran.

Opintorahan ja asumislisän määrä yhteensä on 499,60 euroa kuukaudessa yhdeksän kertaa opiskeluvuoden aikana, ellei kesäkuukausilta nosteta tukea. Tällöin tuen määräksi neljälle vuodelle saadaan $499,60 \times 9 \times 4 = 17985,60$ euroa. Laskennassa on käytetty Kelan 1.8.2011 lukien soveltamia opintotuen laskentaperusteita ja tämän esimerkin opiskelijan oletetaan olevan yli 21-vuotias yksin ulkopuoliselta taholta vuokratessa asunnossa asuva korkeakouluopiskelija, jonka asumiskustannukset ylittävät 252 euroa kuukaudessa. Laskennassa ei ole

otettu huomioon tuona aikana opintotukeen tehtyjä tasokorotuksia, eikä opintolainan valtiontakausta, joka on 300 euroa kuukaudelta (Kansaneläkelaitos 2012, hakupäivä 5.11.2012.)

Koulutuksen järjestäminen, opiskelijan toimeentulo ja muut erilaiset tukitoimet kustannetaan verovaroin. Korkeakoulutuksen jäädessä kesken opiskelijan siirtyminen työelämään ja ylempään veroluokkaan monesti siirtyy. Opintojen pitkityminen tai keskeytyminen kokonaan näkyy siinä, että työmarkkinoille tulevien uusien koulutettujen työntekijöiden määrä vähenee vuosittain huomattavasti. Lisäksi työmarkkinoiden työvoiman saanti saattaa vaikeutua suurten ikäluokkien jäädessä eläkkeelle, jolloin on tärkeää saada opiskelijat valmistumaan nykyistä nopeammin (Kalima 2011, 33.)

Yhteiskunnan näkökulmasta keskeytykset merkitsevät myös huomattavia taloudellisia menetyksiä, koska Suomessa korkeakoulutus on opiskelijoille maksutonta ja täten siis lähes kokonaan julkisin varoin tuotettua. Suomi on OECD:n julkaiseman Education at a Glance 2012 -raportin mukaan panostanut enemmän varoja korkea-asteeseen kuin muihin varsinaisiin koulutusasteisiin (peruskoulu ja 2. aste) yhteensä, jos ei lasketa mukaan esikoulua. Suomessa korkea-kouluopiskelijaa kohti käytetty vuotuinen rahamäärä on myös hieman OECD-maiden keskitasoa korkeampi. Tutkimuksen mukaan opiskelijaa kohti käytetty rahallinen panos korkea-asteelle oli vuonna 2009 noin 12 206 euroa. Peruskoulutukseen ja toiselle asteelle käytettiin noin 6400 euroa opiskelijaa kohti (OECD 2012, 228.) Suomen bruttokansantuotteesta koulutuksen osuus kaiken kaikkiaan on noin 6,4 % (OECD 2012, 246). Yksityisen ja ei-julkisen rahoituksen osuus koulutuksen menoista Suomessa on alle 5 %. Muista pohjoismaista koulutuksen yksityisen rahoituksen osuus jäi alle 5 % Tanskassa ja Norjassa (sama, 251.)

Suomalaisissa ammattikorkeakouluissa opiskeli lukuvuoden 2009 – 2010 aikana 138 852 opiskelijaa (Tilastokeskus 2010, hakupäivä 15.12.2012). Tilastokeskuksen vuonna 2012 tuottaman tilaston mukaan tutkintoon johtavan koulutuksen keskeytti kokonaan, eli jatkamatta opiskelua enää missään, kaikkiaan 6,4 % (taulukko 1). Tässä tilastossa käytetty opiskelijamäärä on hieman todellis-

ta määrää pienempi – 127 893, mutta antaa oikean suuntaisen kuvan keskeyttäneistä. Valtakunnallisesti saman lukuvuoden aikana kaikista tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevista opiskelijoista (yliopistot, ammattikorkeakoulut, 2. asteen koulutus) noin 5,5 % keskeytti opintonsa jatkamatta enää missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa (Tilastokeskus 2012, hakupäivä 2.10.2012.)

TAULUKKO 1. Keskeyttäminen tutkintoon johtavassa koulutuksessa sukupuolen ja koulutussektorin mukaan lukuvuonna 2009/2010

Koulutussektori	Laskennassa käytetty opiskelijamäärä 20.9.2009	Keskeytti omassa koulutussektorissaan %	Vaihtoi koulutussektoria %	Keskeytti kokonaan tutkintoon johtavan koulutuksen %
Yhteensä	502 260	7	1,5	5,5
Lukiokoulutus (nuorille suunnattu)	102 290	4	2	2
Ammatillinen koulutus (nuorille suunnattu)	127 893	9,1	1	8,1
Ammattikorkeakoulutus	128 150	8,6	2,2	6,4
Yliopistokoulutus (alemmat ja ylemmät tutkinnot)	143 927	5,9	0,9	4,9

Lähde: Tilastokeskus 2012, Hakupäivä 2.10.2012

Ammattikorkeakoulutuksen keskeyttämisprosentti oli samana lukuvuotena 6,4 %. Ammattikorkeakouluopiskelijoista, jotka keskeyttivät opintonsa, alaa vaihtoi 2,2 % (Tilastokeskus 2012, hakupäivä 2.10.2012). Tilastossa käytettiin vuonna 2009 otettuna laskentamääränä kaikkiaan 502 260 opiskelijaa, joista 128 150 oli ammattikorkeakouluista ja 143 927 yliopistoista (taulukko 1).

Opetus- ja kulttuuriministeriön teettämä Opiskelijatutkimus 2010 kartoittaa suomalaisten korkeakouluopiskelijoiden toimeentuloa ja opiskeluun vaikuttavia tekijöitä. Vuonna 2010 valmistuneesta raportista käy ilmi, että yli 80 % perustutkintoa suorittavista suomalaisista korkeakouluopiskelijoista on alle 30-vuotiaita nuoria. Korkeakouluopiskelijat aloittavat opintonsa keskimäärin 21-vuotiaina. Naisia korkeakouluopiskelijoista on 55 % ja miehiä 45 %. Sukupuolijakaumat voivat vaihdella suuresti koulutusaloittain. Esimerkiksi tekniikan ja liikenteen alat ovat hyvin miespainotteisia, kun taas kasvatustieteet ovat hyvin naisvaltainen ala. Liiketalouden ammattikorkeakouluopiskelijoista 57 % on naisia. Suomalaisissa korkeakouluissa opiskelevista viidennes on yli 30-vuotiaita. Yliopisto-opiskelijoista 24 % on tutkimuksen mukaan yli 30-vuotiaita, mutta ammattikorkeakouluopiskelijoista vain 12 % (Saarenmaa, Saari & Virtanen, 16.)

Suomessa ammattikorkeakouluun hakevista 65 % on pohjakoulutukseltaan ylioppilaita tai lukion oppimäärän suorittaneita. Ammatillisen perustutkinnon on suorittanut noin 30 % (Saarenmaa ym. 2010, 19–20.) Noin 80 % tutkimukseen vastanneista opiskelijoista oli hakenut nykyistä opiskelupaikkaansa yhden kerran mukaan lukien kerta, jolloin oli tullut valituksi oppilaitokseen. Kaksi kertaa opiskelupaikkaansa oli hakenut 15 % kaikista opiskelijoista. Viisi prosenttia opiskelijoista eli lähes 14 000 henkilöä on hakenut nykyistä opiskelupaikkaansa kolme kertaa tai useammin. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalta saa ensimmäisen hakukerran jälkeen opiskelupaikan noin 88 % hakijoista (Saarenmaa ym. 2010, 18.)

Opiskelupaikan sijainnilla on jonkin verran vaikutusta hakukertojen määrään. Hakupaikan saaneista esimerkiksi pääkaupunkiseudulla opiskelijoista 76 % pääsi ensimmäisellä hakukerralla nykyiseen opiskelupaikkaansa, kun muualla Etelä-Suomessa sekä Länsi- ja Itä-Suomessa hakijoista yli 80 % sai opiskelu-

paikan ensimmäisellä hakukerrallaan. Pohjois-Suomessa ensimmäisellä hakukerralla haluamansa opiskelupaikan sai hieman pääkaupunkiseudun opiskelijoita useampi, noin 78 %. Tutkimuksen mukaan 108 000 ammattikorkeakouluopiskelijasta noin 19 800:lla oli samaan aikaan toinenkin opiskelupaikka jossakin toisessa korkeakoulussa. Toisen opiskelupaikan omaavista noin puolet oli ker-tonut keskeyttäneensä opinnot toisessa tutkintoon johtavassa koulutuksessaan (sama, 19.)

3.2 Keskeyttäminen ammattikorkeakoulujen näkökulmasta

Ammattikorkeakoulujen näkökulmasta opintojen keskeyttäminen on kehittynyt taloudelliseksi taakaksi. Valtionhallinnon puolelta toimiin on ryhdytty muun muassa uudistamalla lainsäädäntöä. Esimerkiksi vuonna 2005 opiskelijan opintojen pitkittyessä yli tutkinnon säännönmukaisen opiskeluajan tai keskeytyessä kokonaan, jokainen ammattikorkeakoulu menetti yhtä opiskelijaa kohden noin 7188 euroa. Rahoitus valtion taholta myönnettiin yksikköhinnoittelulla siten, että yksikköhinta laskettiin pelkästään normiajalla opiskelevasta opiskelijasta ja kerrottiin heidän lukumäärällään (Kalima 2011, 34.)

Ammattikorkeakoulujen rahoitusmallia uudistettiin vuonna 2006. Valtionavun yksikköhinnan perustuessa vain normiajalla opetettavien opiskelijoiden määrään, ei ammattikorkeakoulujen katsottu olevan riittävän kannustettuja huolehtimaan opiskelijoista, joiden opinnot eivät edenneet tavoitellulla tavalla (Kalima 2011, 34.) Rahoitusmallin pääpiirteet yksikköhinnoista sekä valmiiden tutkintojen määrästä muodostuvasta valtionosuudesta ovat edelleen käytössä. Uudistuksen tarkoituksena oli ohjata ammattikorkeakoulujen toimintaa tehokkaampaan ja tuloksellisempaan suuntaan, mikä myös kannustaisi ammattikorkeakouluja sijoittamaan opiskelijoiden ohjauspalveluihin, joilla on suora vaikutus läpäisyasteeseen ja tutkintojen määrään (HE 174/2009 vp, 41.) Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjille maksettava perusrahoitus on osa kuntien valtionosuusjärjestelmää. Nykyinen valtionosuusjärjestelmä on ollut voimassa vuoden 2010 alusta alkaen. Hallinnollisesti valtionosuusjärjestelmä muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtion-

osuudesta sekä rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö (HE 9/2013 vp, 6.)

Ammattikorkeakoululain 9.5.2003/351 32 §:n mukaan ammattikorkeakoulujen ylläpitäjille myönnetään perusrahoitusta ammattikorkeakoulun opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella Lain opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705 mukaisesti. Nykyään valtionapua myönnetään korkeakouluille siten, että yksikköhinta saadaan, kun lasketaan opiskelijamäärästä 70 % ja valmiiden tutkintojen määrästä 30 % yksikköhinnasta (Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705 26.3 §.)

Vuonna 2009 Oamkissa valtionosuuden yksikköhinta opiskelijaa kohti oli 7022,75 euroa. Yksiköiden lukumäärä eli valtionosuuden laskennassa huomioitu opiskelijamäärä oli 6862,5 (Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportti 2009: raportti vuoden 2009 yksikköhinnoista, hakupäivä 10.3.2013.) Oulun seudun ammattikorkeakoulun keskeyttämisprosentti oli 8,43 eli noin 579 opiskelijaa (Toimintakertomus ja tilinpäätös 2009.) Oamk siis menetti vuonna 2009 pelkästään keskeyttämisten myötä valtionosuuksista yli neljä miljoonaa euroa. Laskelmassa ei ole mukana läpäistyjen tutkintojen perusteella tullutta rahoitusosuutta.

Vuonna 2014 ammattikorkeakoulujen rahoitusta pyritään uudistamaan edelleen. Tulevan lakiuudistuksen myötä ammattikorkeakouluja koskevaa lainsäädäntöä ehdotetaan muutettavaksi nopeuttamaan ammattikorkeakoulujen rakenteellista uudistamista ja parantamaan toiminnan laatua sekä vaikuttavuutta (HE 9/2013 vp, 1). Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjille myönnettävän perusrahoituksen määrätymisperusteet ehdotetaan uudistettaviksi. Rahoituksen määrätymisperusteissa ja rahoituskriteereissä otettaisiin huomioon ammattikorkeakoulujen koko lakisääteinen toiminta laatua, vaikuttavuutta ja tehokkuutta korostaen. Korkeakoulukohtainen rahoitus määrättyisi pääasiassa suoritettujen tutkintojen ja opin-
toprosessien laadun, tehokkuuden, työllistymisen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusteella. Ammattikorkeakoulun yksikköhinta muodostuisi lakiesityksen mukaan kahdesta laskennallisesta osasta, koulutuksen perusteella määrättyvästä osuudesta, joka olisi 85 % sekä soveltavan tutkimuksen- ja kehitys-

työn osuudesta, joka olisi 15 % yksikköhinnasta. Lisäksi vastuu ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta siirretään kokonaan valtiolle (HE 9/2013 vp, 15–16).

Korkeakouluille eri tahojen asettamat vaatimukset voivat olla ristiriidassa keskenään. Hallinto ja valtiovalta toivovat tehokkuutta, opintoaikojen lyhentämistä, ja lisää tutkintoja. Opetushenkilökunta toivoo mielekästä ja toimivaa työskentely-ympäristöä ja – tiloja. Opiskelijat taas toivovat laadukasta opetusta ja tutkintojen hyvää työelämärelevanssia. Kyseessä on ristiriitainen tilanne, jossa valtiovallan korkeakouluille asettamat tavoitteet, nyky-yhteiskunnan katkonainen ja vaihteleva elämäntilanne, yksilöllisyyden korostuminen opintopoluilla ja korkeakoulujärjestelmän normit on vaikeaa sovittaa yhteen (Mannisenmäki & Valtari 2005, 38.)

3.3 Opintojen keskeyttäminen prosessina

Ammattikorkeakoululaissa 9.5.2003/351 säädetään opiskelijan velvollisuudesta ilmoittautua ammattikorkeakouluunsa. Opiskelijaksi hyväksytyn, joka on ilmoittanut ottavansa vastaan opiskelupaikan, tulee ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoittautua ammattikorkeakouluun, jonka jälkeen hänet merkitään opiskelijaksi. Opiskelijan on joka lukuvuosi ammattikorkeakoulun määräämällä tavalla ilmoittauduttava läsnä olevaksi tai poissaolevaksi. Opiskelija voi perustellusta syystä muuttaa läsnä- tai poissaoloilmoitustaan lukuvuoden aikana (Ammattikorkeakoululaki 23 §.)

Mikäli opiskelija on laiminlyönyt ilmoittautumisensa tai säädetty opiskeluaika ylittyy, opiskelija kirjataan eronneeksi. Opiskelija, joka ei ole ilmoittautunut ammattikorkeakouluun säädetyllä tavalla, menettää opiskeluoikeutensa (Ammattikorkeakoululaki 25 §.) Kokopäiväopiskelijan on suoritettava ammattikorkeakoulututkintoon tai ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavat opinnot viimeistään yhtä vuotta niiden laajuutta pitemmässä ajassa (Ammattikorkeakoululaki 23 §).

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä ajassa, menettää opiskeluoikeutensa. Opiskelijan on haettava opiskeluoikeutta uudestaan ammattikorkeakoululta, mikäli haluaa aloittaa opinnot uudelleen tai jatkaa niitä (Ammattikorkeakoululaki 25.1 §.) Ammattikorkeakoulu voi myös erityisestä syystä myöntää opiskelijalle lisääaikaa opintojen loppuun saattamiseen (Ammattikorkeakoululaki 25.2 §). Edellä mainittuja ammattikorkeakoululain pykälää vastaavat kirjaukset löytyvät suurin piirtein samanmuotoisina myös Oulun seudun ammattikorkeakoulun tutkintosäännön kolmannelta pykälältä. (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2010, hakupäivä 11.10.2012). Ammattikorkeakoulujen omat menetelmät ja käytänteet esimerkiksi lisääajan myöntämisestä kirjataan yleisesti ammattikorkeakoulujen tutkintosääntöihin. Tutkintosäännöstä säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksessa (Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352 4:16 §).

Oulun seudun ammattikorkeakoulun tutkintosäännön mukaan opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä ajassa, kirjataan eronneeksi. Ero päiväksi merkitään opiskeluoikeuden päättymisen jälkeinen päivä. Opiskelija voi omasta tahdostaan jättää eroilmoituksen ammattikorkeakoulunsa opintotoimistoon. Opiskelija katsotaan tutkintosäännön mukaan eronneeksi siitä päivästä lähtien, kun hän on jättänyt päivätyn ja allekirjoitetun eroilmoituksen ammattikorkeakoulun tai yksikön opintotoimistoon. Mikäli eronneeksi kirjattu tai eronnut opiskelija haluaa myöhemmin jatkaa opintojaan, hänen tulee hakea uudelleen opiskeluoikeutta osallistumalla normaaliin valintamenettelyyn (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2010, hakupäivä 11.10.2012.) Opiskelija voi myös tilapäisesti keskeyttää opintonsa ja olla tekemänsä poissaoloilmoituksen perusteella poissa yhteensä kahden lukuvuoden ajan (Ammattikorkeakoululaki 24.2 §; Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2010, hakupäivä 11.10.2012). Oulun seudun ammattikorkeakoulussa ilmoittautumisen menettelytapaohjeista ja opiskelijaksi ottamisesta päättää rehtori. Opiskeluoikeus on vain läsnä olevilla opiskelijoilla (Oulun seudun ammattikorkeakoulu 2010, hakupäivä 11.10.2012.)

Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikössä opiskelijan eroaminen merkitään ammattikorkeakoulujen keskuudessakin yleisen käytänteen mu-

kaisesti nykyään jo käytöstä poistuneen ammattikorkeakoulujen toimintaa kuvaavan päätös- ja tilastotietokanta AMKOTA:n luokituksen malliin pohjautuen.

E1 Yliopistoon siirtyneet

E2 Toiseen amk:n siirtyneet

E3 Ammatilliseen oppilaitokseen siirtyneet

E4 Muuhun oppilaitokseen siirtyneet

E5 Ulkomaille opiskelemaan siirtyneet

E6 Työhön meno

E7 Syy ei tiedossa, henkilökohtaiset syyt

E8 Opiskelu oikeuden menettänyt/ilmoittautumaton

E9 Opiskelu oikeuden menettänyt/opiskelu oikeusaika

E10 Opiskelu oikeuden menettänyt/ei aloittaneet

M1 Koulutusalan vaihto omassa amk:ssa

M2 Koulutusohjelman vaihto omassa amk:ssa

Tämän mallin mukaisessa keskeyttämisten merkinnässä ja sen pohjalta tapahtuvissa tilastoinneissa huomioon otetaan vain yksi keskeyttämisen syy opiskelijaa kohti (Kalima 2011, 24.) Edellä mainittu luokitus kertoo vaihtelevasti opiskelijan eroon johtaneista syistä. Esimerkiksi työhön meno tai muuhun oppilaitokseen, kuten yliopistoon siirtyminen kertoo sen, missä opiskelija mahdollisesti on tällä hetkellä.

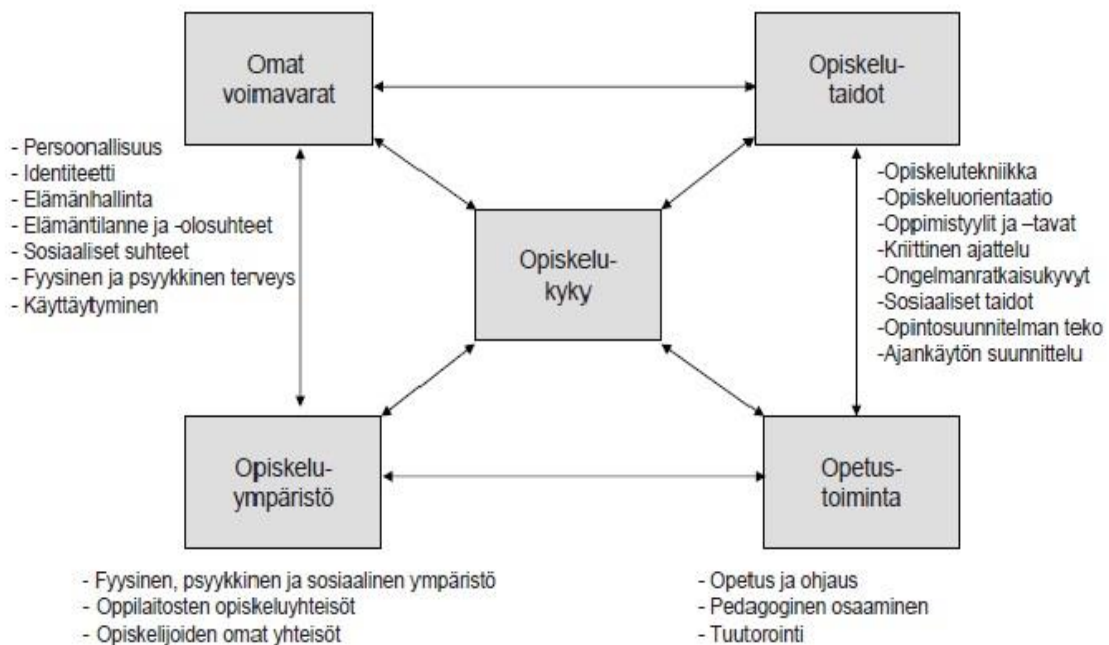
Luokituksen mukaisten tilastojen pohjalta ammattikorkeakoulun on kuitenkin hankala kehittää toimintaansa, koska AMKOTA - merkinnät eivät juuri kerro oikeaa syytä siihen, miksi opinnot keskeytyivät. Merkinnöistä ei voida nähdä, mikä tai mitkä seikat lopulta johtivat opiskelijan päätökseen toiseen oppilaitokseen siirtymisestä, ilmoittautumisvelvollisuuden laiminlyömisestä, tai opiskeluajan päättymisestä (Kalima 2011, 28).

3.4 Opiskelukyky ja sen edistäminen

Opiskelukyky-käsite on johdettu Työterveyslaitoksen ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön vuonna 2007 laatiman opiskelukykymallin pohjalta. Opiskelukyky-

malli puolestaan on luotu työkyvyn tetraedrimallin pohjalta. Opiskelukykymalli sisältää opiskelijan terveyden ja hyvinvoinnin kannalta tärkeät asiat, jotka vaikutuksellaan muovaavat opiskelijan opiskelukyvyn (Kunttu 2011, 34.)

Tässä mallissa (kuvio 1) yksilön terveyden ja voimavarojen ohella opiskelukyvyn vaikuttaviin tekijöihin katsotaan kuuluvan myös opiskelutaidot, opiskeluympäristö ja opetus ja ohjaus itsessään. Työ- ja opiskelukykymallien osatekijöistä kolme on toisiinsa verrattavissa: terveys ja voimavarat – ulottuvuus on sama molemmissa, työympäristöä vastaa opiskeluympäristö ja ammattitaitoa opiskelutaito (Kunttu 2011, 34).

KUVIO 1. Dynaaminen opiskelukykymalli (Lähde: Kunttu 2011, 34)

Opiskelukykyä kuvaavan mallin erityispiirre on opetus ja ohjaustoiminta, jolle ei löydy vastinetta työkykymallista. Muitakin eroja koulun ja työn välillä toki on. Opiskelijalla ei esimerkiksi useinkaan ole selkeää käsitystä tulevan koulutuksen sisällöstä ja luonteesta, kun sen sijaan tulevat työtehtävät yleensä ovat selvillä töihin mentäessä.

Opiskelukykymallissa omilla voimavaroilla tarkoitetaan persoonallisuutta, elämäntilannetta, sosiaalisia suhteita, terveyttä ja terveyteen vaikuttavia käyttäytymistottumuksia. Kokemus elämän hallinnasta, omien voimien ja kykyjen riittävyydestä, sekä sosiaalinen tuki ovat tärkeitä opiskelukykyyn vaikuttavia tekijöitä. Korkeakoulussa usko omiin kykyihin korostuu, sillä konkreettista kohdennettua palautetta omasta toiminnasta ja onnistumisista on tarjolla varsin niukasti (Heikkilä, Keski-Koukkari, & Erola 2011, 32).

Korkeakouluun tultaessa opiskelijoita kohtaa usein elämänmuutos niin omassa elämässä kuin totutuissa opiskelutavoissa – ja ympäristöissä (Kunttu 2011, 32). Uudelle opiskelijalle muodostuvat odotukset tulevasta opiskelupaikastaan ja työskentelystä tutkinnon eteen. Opiskelupaikan valintaa ovat ohjanneet odotukset ja mielikuvat opiskeltavasta alasta, kiinnostus alaa kohtaan, opiskelupaikan fyysinen sijainti tai alan tarjoamat työllistymismahdollisuudet. ”Opiskelija on tullut opiskelemaan erittäin innostuneena ja motivoituneena – mitä ammattikorkeakoulu voi tehdä, jotta tuo innostus ja motivoituneisuus säilyvät?” (Martikkala 2009, 10.)

Esimerkiksi lukiossa moni opiskelija on vielä voinut pärjätä suhteellisen hyvin opettelemalla ulkoa asioita. Korkeakouluopinnot edellyttävät kuitenkin huomattavan määrän enemmän asioiden syvällisempää ymmärtämistä ja soveltamista käytännön esimerkkeihin ja tapauksiin. Korkeakoulussa opiskelijan odotetaan olevan aktiivinen toimija: aikataulut on suunniteltava itse, asioista on otettava selvää itse ja omatoimiseen työskentelyyn on panostettava huomattavasti alempia koulutusasteita enemmän (Heikkilä ym. 2011, 32.)

Opiskelutaitoja eli opiskelijan ammatillista osaamista ovat tekniset taidot, opiskelun merkitys opiskelijalle, ongelmanratkaisu – ja päättelykyky, oppimistyyli, kriittinen ajattelu, esiintymistaidot, opintojen suunnittelu ja niin edelleen. Opiskelutaidollisten valmiuksien merkitys on noussut esille muun muassa tutkimuksissa yliopisto-opintojen sujumattomuuden syistä (Kunttu 2011, 34.) Opetuksen ja ohjauksen merkitys on äärimmäisen suuri. Ammattitaitoinen ja osaava opettaja ja ohjaustoiminta on keskeinen opiskelukykyä rakentava tekijä. Siihen kuuluu riittävä vuorovaikutus opettajan kanssa, riittävä palaute ja arviointi sekä lisäksi

tuutorointi ja opiskelijan integroituminen opiskelijayhteisöönsä. Ohjaustoiminta edesauttaa opintojen etenemistä ja pitää mielialan sekä motivaation korkeana (Kunttu 2011, 35.)

Korkeakouluopiskelijoista 53 %:lla on opintoja haittaavia terveyteen ja psykososiaaliseen hyvinvointiin liittyviä ongelmia. Yleisin opiskelijoiden korkeakouluopintoja vaikeuttava terveydellinen tekijä on stressi (Saarenmaa ym. 2010, 67.) Opiskelustressiä aiheuttavista tekijöistä monet liittyvät juuri ohjauksen ja opetuksen alueeseen. Tentit ja arviointi, käytettävissä oleva aika uuden oppimiseen, opiskeltavan asioiden runsaus, palautteen riittämättömyys sekä opintojen vaatavuus ovat tyypillisiä opiskelijoille stressiä aiheuttavia asioita (Kunttu 2011, 35.)

Opiskeluympäristöön kuuluvat Kuntun mallissa fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen ympäristö. Fyysinen opiskeluympäristö muodostuu erilaisista oppimisympäristöistä ja fyysisistä opiskeluolosuhteista, opintojen järjestämisestä, opetusvälineistä sekä taukotiloista. ”Oppimisympäristöön liittyvät puutteet vaikeuttavat opiskelijan kulkua kohti valmistumista” (Martikkala 2009, 12).

Opiskeluyhteisöjä ovat oppilaitoksen sisäiset yhteisöt ja opiskelijoiden omat yhteisöt. Psyykinen ja sosiaalinen ympäristö sisältää opiskelijoiden ja henkilökunnan välisen vuorovaikutuksen, opiskeluilmapiirin ja opiskelijayhteisöjen tarjonnan. Vertaistuen on havaittu olevan yhteydessä opiskelujen sujumiseen (Kunttu 2011, 35.) Oppimisessa ilmapiiri on tärkeä. Rento ja turvallinen ilmapiiri oppimistilanteissa auttaa parantamaan oppimistuloksia. Mitä vaikeammista asioista on kyse, sitä rennommaksi ja osallistujia arvostavammaksi ilmapiiri koulutustilaisuudessa pitäisi luoda (Kupias & Koski 2012, 20.)

Opiskelukyky on moniulotteinen käsite ja toiminnallinen kokonaisuus, jossa eri osatekijät vaikuttavat toisiinsa. Esimerkiksi hyvä ja laadukas opetus ja jäseniään tukeva vuorovaikutuksellinen opiskeluyhteisö voivat olla avuksi, mikäli elämäntilanne on epätasapainossa tilapäisesti heikentäen opiskelijan persoonallisia voimavaroja (Kunttu 2011, 35.)

Opiskelijatutkimuksen 2010 mukaan merkittävimmät yleiset syyt korkeakouluopiskelijoiden opintojen hitaaseen etenemiseen olivat työssäkäynti, elämäntilanne ja erilaiset henkilökohtaiset syyt. Ammattikorkeakouluopiskelijoilla merkittävin syy oli heikko opiskelumotivaatio ja kokemus väärällä alalla opiskelusta (Saarenmaa ym. 2010, 67.)

Motivaatio-ongelmiin voivat auttaa hyvä ja kiinnostava opetus sekä työelämän tiivis kytkeytyminen opintoihin (Kunttu 2011, 35; Martikkala 2009, 12.) Hyvä opiskeluyhteisö voi myös parantaa kiinnostusta opintoihin ja tuleviin haasteisiin. Hyvät henkiset voimavarat taas auttavat opiskelijaa selviämään puutteellisestakin opetuksesta. Opiskelutaidon puutetta voidaan korjata ohjaustoiminnan kautta tukemalla opiskelijaa löytämään hänelle parempia tapoja opiskella ja muutoin vahvistamalla hänen itseluottamustaan (Kunttu 2011, 35). Opiskelukyvyn ylläpitämisessä korkeakoululla on siis ratkaisevan suuri merkitys. On myös syytä olettaa, että opiskelukyvyn vaikuttavat osatekijät vaikuttavat myös koulutuksen keskeyttämiseen.

4. TUTKIMUSTEHTÄVÄN KUVAUS

Jopa kolmannes Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman opiskelijoista keskeyttää opintonsa ensimmäisen opiskeluvuotensa aikana tai heti sen jälkeen. Tällä opinnäytetyöllä selvitetään opintojen keskeytymisen syitä liiketalouden koulutusohjelmassa, sekä pyritään tunnistamaan liiketalouden yksikön toiminnasta kehittämiskohteita keskeytymisen ehkäisemiseksi. Tutkimus aloitettiin liiketalouden yksikön toimeksiannosta syksyllä 2012. Tutkimusaineisto kerättiin saman vuoden joulukuussa.

4.1 Tutkimustehtävä

Tämän toimeksiantona saadun kyselytutkimuksen tarkoituksena oli selvittää syitä opintojen keskeyttämiseen. Tutkimuksen tavoitteena oli saada vastauksia kysymykseen: ”Mitkä ovat keskeiset syyt opintojen keskeyttämiseen Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa, liiketalouden yksikössä?”

Opinnäytetyön tietoperustassa tarkastellaan keskeyttämistä ja siihen liittyviä seikkoja eri näkökulmista viimeaikaisten tutkimusten ja kirjallisuuden valossa. Näillä on tarkoitus antaa kuva keskeyttämisestä yhteiskunnan ja ammattikorkeakoulujen näkökulmista ja havainnollistaa keskeisiä ongelmia ja keskeyttämisen vaikutuksia erityisesti talouden näkökulmasta.

Opintojen keskeyttämisen yhteiskunnallisia vaikutuksia on tietoperustassa esitetty hyvin yleisellä tasolla, valtakunnallisen ja kansainvälisen tilastoinnin, lainsäädännön kautta, sekä taloudellisia esimerkkejä käyttäen. Lähes kokonaan julkisin varoin kustannetun korkeakoulutuksen ja keskeyttämismäärien vaikutukset näkyvät suoraan ammattikorkeakoulujen rahoituksessa ja ovat vuodesta toiseen keskeinen toiminnan kehittämisen lähtökohta toimintojen tehostamiseen ja uudistamiseen pyrkivällä ammattikorkeakoulukentällä.

Tietoperustassa käsitellään opiskelukykyä käsitteenä, sekä siihen sisältyviä asioita liittyen opintojen keskeyttämiseen. Opiskelijan näkökulmasta keskeyttämispäätökseen voi johtaa usein monien eri seikkojen yhteisvaikutus, kuten uusi tai hankala elämäntilanne yhdistettynä vääräksi koettuun alaan tai oppimisvaikeuksiin. Koska opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää opintojen keskeyttämisten syitä kunkin opiskelijan kohdalla sekä löytää Oamkin liiketalouden yksikön toiminnasta mahdollisesti keskeyttämiseen vaikuttavia tekijöitä, on opiskelukyky ja sen ylläpito eri keinoin esitetty omassa alaluvussaan.

Tietoperustan kautta on muodostettu oletama, että opintojen keskeyttäminen johtuu yleensä hyvin monenlaisista syistä, eikä pelkästään yhtä tekijää voida aina asettaa keskeyttämisen syyksi. Lisäksi keskeyttämisen seuraukset voivat olla yksilön kannalta sekä positiivisia että negatiivisia. Opiskelijan yksityisestä elämäntilanteesta johtuviin keskeyttämisen syihin on koulutuksen tarjoajan taholta melko mahdotonta vaikuttaa. Koulutuksen tarjoaja voi taas toiminnallaan vaikuttaa muihin seikkoihin, jotka osaltaan edistävät opiskelukykyä.

Tutkimuksen ja sen kyselyn pohja on muodostettu teoriaperustasta opiskelukymallin kategorioiden ja yleisesti muissa korkeakoulutusta käsittelevissä tutkimuksissa esiin tulleiden syiden mukaisesti. Esitettyä ongelmaa voidaan siis myös tarkastella seuraavien kysymysten valossa:

- Mitkä seikat ylipäänsä vaikuttavat opintojen keskeyttämiseen Oamkin liiketalouden koulutusohjelmassa?
- Mitkä seikat liiketalouden yksikön toiminnassa vaikuttavat opintojen keskeyttämiseen?
- Mitä liiketalouden yksikkö voisi tehdä toisin opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi ja opiskelukyvyn edistämiseksi?

Kyselylomakkeen kysymykset pohjaavat teoriaperustassa tarkasteltuihin aiempiin tutkimustietoihin sekä tutkijan oman mielenkiinnon mukaan hänen opiske-luaikanaan esille nousseisiin asioihin. Esimerkiksi useasti kuultu kritiikki ammat-

tikorkeakoulun ongelmasta, etteivät sen toimintatavat ja ilmapiiri vastaa opiskelijoiden käsitystä korkeakoulumaisesta opiskelutavasta tai – ilmapiiristä, on otettu yhdeksi tutkimuksessa selvitettäväksi kohteeksi.

Vastauksia analysoidaan tilastollisen tulosanalyysin kautta pyrkien erottamaan tilastoinnin kautta merkittävimmät keskeytysten syyt. Syiden pohdinnassa mietitään myös mahdollisia ratkaisuja tai keinoja toiminnan kehittämiseen, mikäli syyt johtuvat Oamkin liiketalouden yksikön toiminnasta.

4.2 Otanta

Tutkittava joukko valittiin toimeksiantajan ehdotuksesta valitsemalla lähimenneisyydessä aloittaneista vuosikursseista kaksi, joissa keskeyttäneitä olisi runsaasti. Tutkimusjoukoksi valittiin liiketalouden koulutusohjelman nuorten vuosikurssit 2009 ja 2010. Valituista vuosikursseista jätettiin huomioimatta edelleen läsnä olevat ja ne opiskelijat, jotka olivat ilmoittautuneet poissaoleviksi. Tutkimusta ei lähdetty tekemään koko liiketalouden koulutusohjelman laajuusena koska se olisi paisunut yhden henkilön toteuttamaksi opinnäytetyöksi liian laajaksi ja aikataulullisesti mahdottomaksi.

Tutkimusjoukoksi valituissa vuosikursseissa keskeyttäneiden määrät olivat varsin korkeat. Vuosikurssissa 2009 aloitti yhteensä 197 opiskelijaa, joista keskeytti 67, eli noin 34 %. Vuonna 2010 aloittaneista 198 opiskelijasta keskeytti opintonsa 50 opiskelijaa, mikä on 25 % ryhmästä. Yhteensä peräkkäisinä vuosina keskeyttäneistä 117 opiskelijasta 50 oli suorittanut yli 40 opintopistettä. Yhden opintopisteen eteen tehdään noin 25 – 30 tuntia työtä (Euroopan komissio 2013, Hakupäivä 8.2.2013). Varsin huomattava osa opiskelijoista on viettänyt liiketalouden opintojen parissa yli 1000 tuntia. Otannasta 32 opiskelijaa ei ollut suorittanut yhtään opintopistettä. kysely saatiin toimitettua 110 opiskelijalle otannasta.

4.3 Kyselylomake

Sähköinen kyselylomake (liite 1) laadittiin siten, että se sopi kaksivaiheiseen tiedon hankkimiseen ensin sähköpostitse ja myöhemmin tarvittaessa puhelimitse haastatteleamalla samoja kohdehenkilöitä. Kyselylomake oli kooltaan kaksi normaalia A4-sivua ja käsitti kaikkiaan 14 kysymyskohtaa. Sähköpostitse lähetetyn kyselylomakkeeseen laadittiin lisäksi saatekirje (liite 2)

Kysymysten asettelu toteutettiin tilastolliselle kyselylle melko yleisellä tavalla siten, että lomakkeen alkuun laitettiin vastaajan sukupuolta, taustaa ja henkilöön liittyviä ominaisuuksia koskevat kysymykset. Sen jälkeen lomake siirtyy suoraan varsinaisia keskeyttämisen syitä selvittävään osioon. Aluksi lomake kysyy keskeyttäneen opiskelijan syitä keskeyttämiseen. Tämän jälkeen lomakkeella kysellään opiskelijan kokemuksia eri opiskelukykyyn vaikuttaneista tekijöistä opiskeluaikanaan. Lomakkeen kysymykset vaihtelevat muodoltaan. Alkuosassa on käytetty valmiit vastausvaihtoehdot antavia kysymyksiä, joista osaan voi tarvittaessa vastata myös vapaaseen vastauskenttään. Loppuosassa liiketalouden yksikön toiminnan arviointia koskevat kysymykset koostuvat pääosin viisiportaisista monivalintakysymyksistä. Lomakkeen kaksi viimeistä kysymystä ovat avoimia kysymyksiä, joihin vastaaja voi vastata omin sanoin.

Kyselylomake voidaan myös jakaa kolmeen osaan aiemmin tutkimuskysymyksestä johdettujen alakysymysten mukaisesti. Lomakkeen ensimmäinen osio etsii vastauksia kysymykselle: Mitkä seikat ylipäänsä vaikuttavat opintojen keskeyttämiseen liiketalouden koulutusohjelmassa? Toisen osion monivalinnat koskevat kysymystä: Mitkä seikat liiketalouden yksikön toiminnassa vaikuttavat opintojen keskeyttämiseen? Kyselylomakkeen kahden viimeisen kysymyksen, joihin vastaaja voi vastata omin sanoin, voidaan katsoa etsivän vastauksia kysymykseen: Mitä liiketalouden yksikkö voisi tehdä toisin opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi ja opiskelukykyyn edistämiseksi?

Kysymykset on valittu ja jaoteltu kategorioihin käyttäen soveltuvin osin luvussa 3.4. esitettyä opiskelukykyyn dynaamista mallia sekä tähän liittyviä tekijöitä. Ky-

selylomake on laadittu yhteistyössä tutkimuksen toimeksiantajan kanssa. Kyselyn virallisuusluontoisuuden lisäämiseksi kyselylomakkeeseen liitettiin Oamkin logo.

4.4 Tutkimuksen kulku

Koska tutkimuksen tekeminen edellytti tutkijana toimivan opiskelijan pääsyä käsittelemään ja keräämään tietoja yksikön opiskelijoista, tutkimukselle anottiin liiketalouden yksiköltä tutkimuslupa (liite 3) Henkilötietojen käsittelyä ja keräämistä varten laadittiin lisäksi henkilötietolain (523/1999) 10 § mukainen rekisteriseloste (liite 4). Kyselylomakkeesta haluttiin tehdä suhteellisen kevyt, että se olisi vastaajalle selkeä, eikä vastaaminen vaatisi suurta määrää aikaa. Jos kysely vaikuttaa liian työläältä, vastaaja voi jättää helposti vastaamatta kokonaan tai lykätä vastaamista myöhemmäksi.

Vastaajien yhteystiedot saatiin listattuna kyselyn toteuttamista varten tutkimuksen toimeksiantajalta. Yhteystiedot muokattiin tekstimuotoon ja syötettiin Webropol-ohjelmaan toimeksiantajan valvonnassa. Yhteystietoja säilytettiin koko tutkimuksen ajan vain toimeksiantajan toimitiloissa rekisteriselosteen mukaisesti. Tutkija kykeni ainoastaan seuraamaan vastausten saapumista.

Koska keskeyttäminen on monelle opiskelijalle epämieluisa kokemus, johon opiskelija ei kovin mieluisasti tahdo palata ja alkaa avaamaan ajatuksiaan vieraille henkilölle, päätettiin kysely tehdä täysin anonyyminä. Anonyyminä kerrottiin haastateltavalle kummassakin tutkimusvaiheessa. Tämä toteutettiin siten, että Webropolin asetuksia säädettiin niin, ettei vastauksia kykene yhdistämään vastaajan nimeen. Näin saatiin aikaan mahdollisuus seurata vastaamista niin, että nähtiin, mistä sähköpostiosoitteista oli vastattu, mutta vastaukset tallentuivat erikseen siten, ettei sähköpostiositteita ollut mahdollista nähdä vastausten yhteydessä. Vastauksia taas pystyttiin tarkastelemaan joko joukkona tai yksittäisinä täytettyinä lomakkeina siten, että lomakkeet vastauksineen pysyivät tarkastelijalle nimettöminä. Kannustimeksi osallistua kyselyyn vastanneiden kesken arvottiin Liiketalouden yksikön myöntämä 100 euron arvoinen lahjakortti.

Kyselyn ensimmäisessä vaiheessa kaikille tutkittavan ryhmän opiskelijoille lähetettiin kyselylomake saatekirjeineen heidän opiskelijarekisterissä olevaan sähköpostiosoitteeseensa. Tutkittavilta ei siis erikseen tiedusteltu halua ottaa vastaan kyselyä tai osallistua, vaan vastaaminen ja lomakkeen palautus oletettiin osoittavan vapaaehtoisuutta osallistua tutkimukseen. Vastausaikaa sähköpostikyselyyn annettiin aluksi yksi viikko.

Vastauksien saapumista ja tallentumista seurattiin viikon ajan päivittäin. Viikon loppupuolella opiskelijoiden sähköpostiin päätettiin lähettää muistutusviesti kyselyyn vastaamisesta ja vastausmäärien näyttäessä jäävän odotetustikin varsin vähäiseksi, päätettiin samalla jatkaa vastaamisaikaa toisella viikolla. Vastausajan jälkeen koottiin Webropoliin syötettyjen sähköpostien luettelosta ne sähköpostiosoitteet, joista ei ollut saatu vastausta ja koottiin näiden perusteella puhelinhaastattelun soittolista opiskelijarekisteristä. Koska Webropolilla luotu sähköpostikysely lähetettiin niin, että tutkijan oma opiskelijasähköposti näkyi kyselyn alkuperänä vastaanottajalle, saapuivat myös ilmoitukset käytöstä poistuneista sähköposteista tutkijan omaan sähköpostiin. Toimimattomien sähköpostien haltijat lisättiin kyselyn puhelimitse tehtävään osioon.

Toisessa aineistonkeruuvaiheessa keskeyttänyttä opiskelijaa haastateltiin puhelimitse, mikäli hänen sähköpostistaan ei ollut tullut vastausta kyselyyn. Puhelinhaastattelussa käytettiin samaa kyselylomaketta kuin sähköpostikyselyssä. Webropoliin vastaukset tallennettiin muiden vastausten joukkoon siten, että haastattelija avasi aina uuden vastauslomakkeen kutakin tavoittamaansa haastateltavaa kohden ja täytti lomakkeen puhelun aikana suoraan Webropoliin haastateltavan vastausten mukaisesti. Näin kokonaisuutena vastaajien nimitys tutkimusaineistossa saatiin säilytettyä mahdollisimman hyvin. Haastatteluihin varattiin aikaa noin viikko. Aikaa kului puhelimitse kysymysten esittämiseen ja vastaamiseen kultakin haastattelulta noin 15 minuuttia. Haastattelut toteutettiin rauhallisessa työhuoneessa, jossa käytettävissä olivat tietokone verkoyhteyksineen, toimeksiantajan puhelin ja langaton kuulokemikrofoni.

Toinen aineistonkeruuvaihe puhelimitse haastatellen paransi kyselyn vastaajamäärää huomattavasti. Sähköpostin välityksellä kyselyn vastausprosentti oli 27

%. Puhelimitse tehtynä kyselyn vastausprosentti saatiin nousemaan lopulta 52 %:iin

Kyselyä muokattiin siten, että ”en osaa sanoa”-vaihtoehdon valitseminen monivalintakysymyksissä jää tilastoinnin ulkopuolelle. Kyselyn tulosten arvioinnin kannalta tämä katsottiin asiaan kuuluvaksi toimeksi, koska tarkoituksena oli tunnistaa mahdollisia kehittämiskohteita. ”En osaa sanoa” vaihtoehto katsottiin kuitenkin aiheelliseksi siitä syystä, ettei kaikilla opintonsa keskeyttäneillä ollut ehtinyt lyhyehkössä opiskeluajassaan välttämättä muodostua kokemusta tai mielipidettä kaikista väittämissä esitetyistä asioista. Monivalintojen tuloksiin tämän vastausvaihtoehdon käyttö kuitenkin vaikutti siten, että vastausten lukumäärät vaihtelevat näennäisesti kysymyksittäin. Tutkimuksen tuloksia ja prosenttimääriä tarkastellessa tämä seikka on siis syytä huomioida.

5. TULOKSET

Kyselyyn saatiin vastauksia kaikkiaan 57 kappaletta. Kysely lähetettiin kaikkiaan 110:lle, joten noin 52 % vastasi kyselyyn. Sähköpostitse lähetettyyn kyselyyn vastasi 30 henkilöä ja puhelimitse tehtyyn haastatteluun vastasi 27 henkilöä.

5.1 Vastaaajien taustat

Kyselyyn vastanneista 30 oli naisia ja 25 miehiä (taulukko 2.) Kaksi henkilöä vastanneista ei ilmoittanut sukupuoltaan.

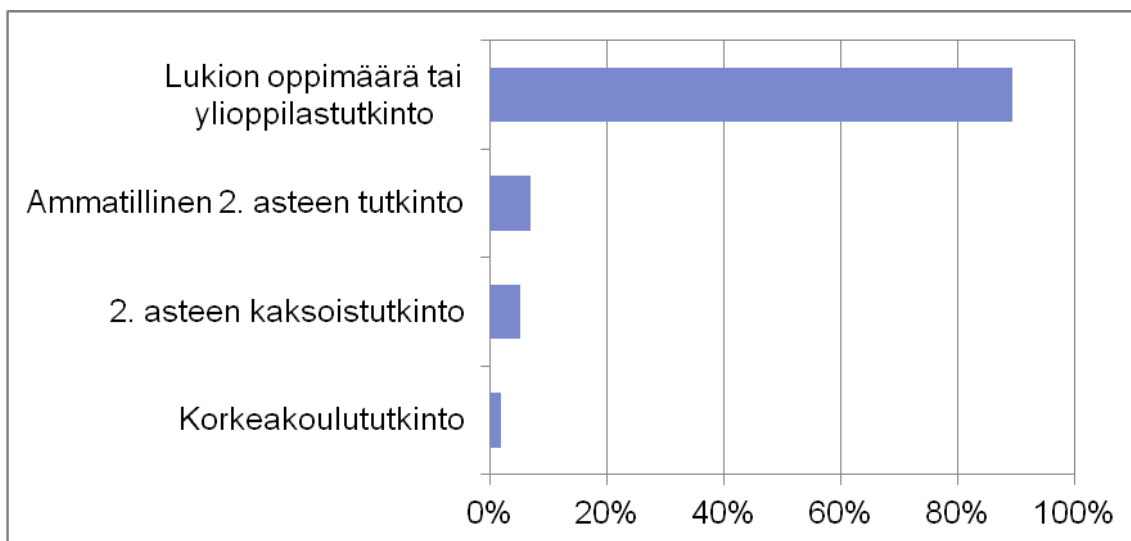
TAULUKKO 2. Vastaaajien ikäjakaumat sukupuolen mukaan.

Vastaaajan ikä	Nainen (n=30) %	Mies (n=25) %
18–23 vuotta	73	52
24–29 vuotta	23	44
30 vuotta tai van- hempi	3	4

Kaikista vastaaajista 63 % on iältään 18–23-vuotiaita. Vastaaajista 24–29-vuotiaita oli 33 % ja yli 30-vuotiaita 4 % vastaaajista. Naisia on eniten 18–23-vuotiaiden ryhmässä, johon kuuluu 73 % kyselyyn vastanneista naisista. Myös miehistä suurin osa (52 %) kuuluu tähän nuorimpaan vastaaajaryhmään. 24–29-vuotiaiden joukossa on naisista 23 % ja miehistä 44 % (taulukko 2).

Vastaaajista suurin osa (89 %) haki Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutukseen lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon pohjakoulutuksella (kuvio 2). Muilla pohjakoulutuksilla hakeneita vastaaajia oli vain muutamia.

Pohjakoulutus ei myöskään vaihdellut merkittävästi vastaajien sukupuolen tai ensisijaisen hakutoiveen perusteella.

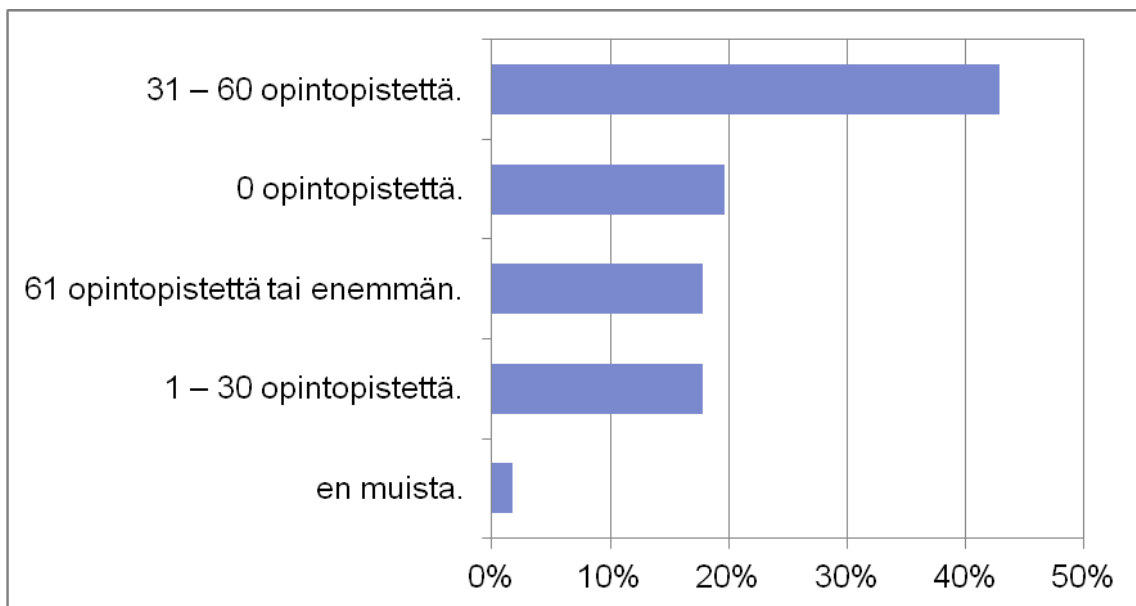

KUVIO 2. Vastaajien koulutustausta haettaessa liiketalouden koulutukseen (n = 57)

Liiketalouden opinnot Oulun seudun ammattikorkeakoulussa olivat 26 vastaajan (46 %) ensisijainen hakutoive. Vastaajista 31 (54 %) ilmoitti ensisijaiseksi hakutoiveekseen jonkin muun opiskelupaikan. Suurin osa opintonsa keskeyttävistä opiskelijoista olisi siis halunnut opiskelupaikan jostakin muualta kuin Oamkin liiketalouden yksiköstä. Ne vastaajat, jotka eivät ensisijaisesti halunneet opiskella liiketaloutta Oamkissa, ilmoittivat yleisimmin ensisijaiseksi hakutoiveekseen opinnot yliopistossa. Yliopisto-opintoihin ensisijaisesti olisi halunnut 27 vastaajaa.

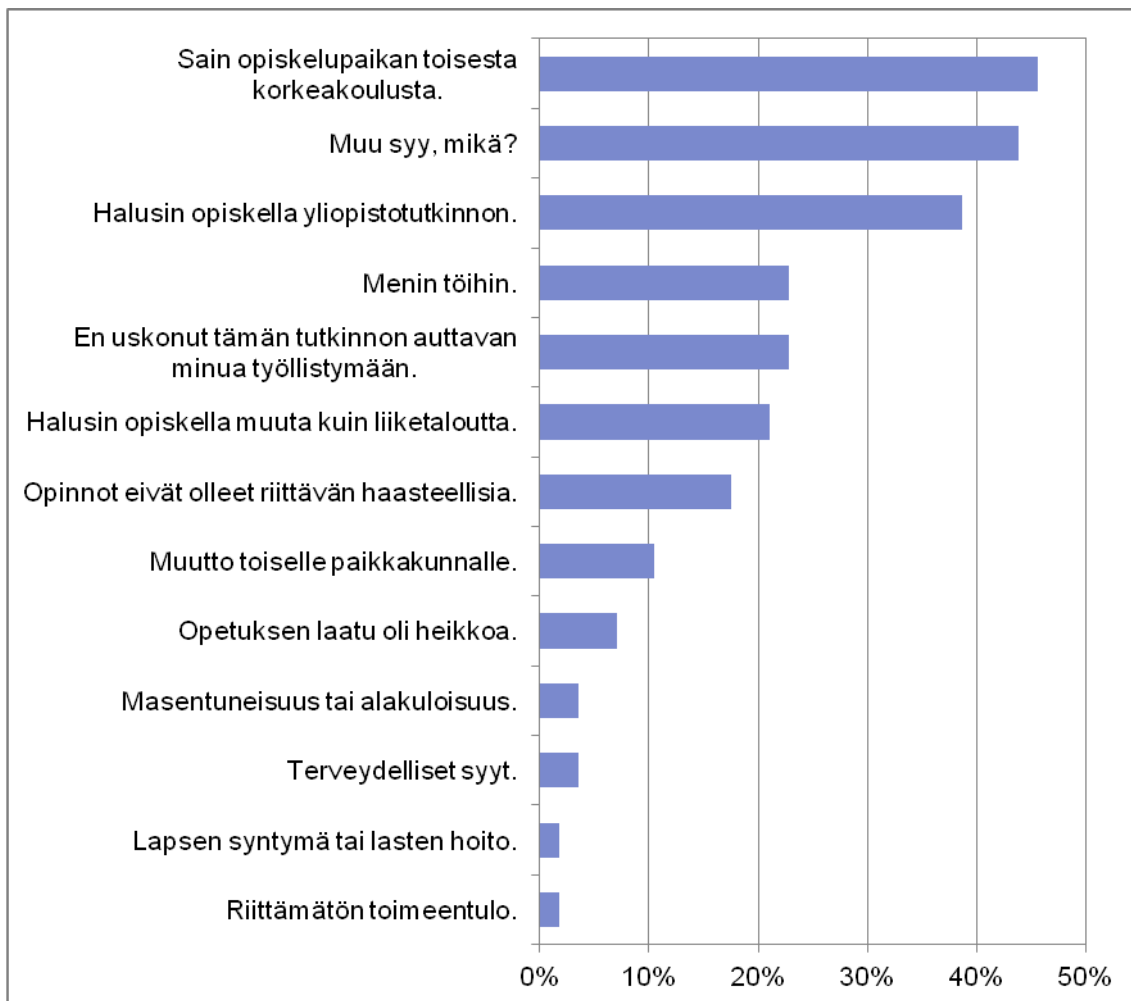
Kukin vastaaja oli ilmoittanut myös vastauksessaan koulutusalan, jota halusi ensisijaisesti opiskella. Avoimeen kenttään annettujen vastausten (liite 5) mukaan 15 liiketalouden opinnot keskeyttänyttä vastaajaa halusi ensisijaisesti opiskelemaan kauppa- tai taloustieteitä yliopistoon. Vastaajista 12 ilmoitti ensisijaiseksi hakutoiveekseen jonkin toisen alan tutkinnon yliopistossa. Opinnot joskin toisessa ammattikorkeakoulussa tai toisella koulutusosalalla olivat ensisijainen hakutoive neljällä vastaajalla.

Suurin osa vastaajista arvioi suorittaneensa ainakin jonkin verran liiketalouden opintoja ennen keskeyttämistään (kuvio 3.) Arvion opintopisteiden suorittamisesta antoi 56 vastaajaa. Heistä 43 %, eli 24 henkilöä ilmoitti suorittaneensa opintojaan 31–60 opintopistettä. Hieman alle 20 % ilmoitti, ettei ollut suorittanut yhtään opintopistettä ennen keskeyttämistään. Myös 61 opintopistettä tai enemmän ilmoitti suorittaneensa lähes yhtä moni, 18 % kysymykseen vastanneista.

KUVIO 3. Liiketalouden yksikössä suoritettut opinnot opintopisteinä (n = 56)

Vastaajan taustojen kartoituksessa kysyttiin myös suoraan syitä opintojen keskeyttämiselle. Vastaaja sai valita valmiista vaihtoehdoista 1-3 ensisijaista syytä opintojensa keskeyttymiselle (kuvio 4). Vastaukseksi piti valita vähintään yksi vaihtoehto, mutta vastaaja saattoi mainita myös kaksi tai kolmekin syytä mielensä mukaisesti. Vastausvaihtoehtoja täydennettiin myös avoimella vastauskentällä, mikäli sopivaa vastausvaihtoehtoa ei ollut valmiina.

KUVIO 4. Ensisijaisiksi koetut syyt opintojen keskeyttämiseen (n = 57).

Kaikki 57 vastaajaa vastasivat kysymykseen opintojen keskeyttämisen syistä. Kaikkiaan valintoja tehtiin tämän kysymyksen vastausvaihtoehdoista 137 kappaletta. Jokainen vastaaja siis valitsi keskimäärin 2 syytä vastausvaihtoehdoista. Yleisin syy oli opiskelupaikan saanti toisesta korkeakoulusta. Sen oli valinnut 45 % vastaajista. Halu yliopistotutkinnon opiskeluun oli syynä 39 %:lla vastaajista. Töihin meno oli syynä noin 23 % vastauksista. Yhtä useasti ilmeni myös syyksi se, ettei vastaaja ollut uskonut liiketalouden tutkinnon auttavan häntä työllistymään. 22 % vastaajista halusi opiskella jotakin muuta alaa. Noin 18 %:ssa vastauksista yksi syy oli se, etteivät opinnot tuntuneet riittävän haasteellisilta.

Lähes 44 % vastauksista sisälsi valinnan ”Muu syy, mikä?”. Vastaajilla, joille liiketalouden opinnot olivat ensisijainen hakutoive, tämä kohta oli yleisin (62 %)

vastauksista (taulukko 3). Muuta opiskelupaikkaa ensisijaisena pitäneet mainitsivat useimmin ensisijaiseksi keskeyttämisen syykseen joko saaneensa opiskelupaikan toisesta korkeakoulusta tai halunneensa opiskella yliopistotutkinnon.

TAULUKKO 3. Keskeyttämisen syyt ensisijaisen hakutoiveen mukaan

	Liiketalous ensisijainen hakutoive (n=26) %	Muu ensisijainen hakutoive (n=31) %
Muu syy, mikä?	62	29
Sain opiskelupaikan toisesta korkeakoulusta.	31	58
Menin töihin.	31	16
Halusin opiskella muuta kuin liiketaloutta.	23	19
Halusin opiskella yliopistotutkinnon.	19	55
En uskonut tämän tutkinnon auttavan minua työllistymään.	19	26
Muutto toiselle paikkakunnalle.	19	3
Opinnot eivät olleet riittävän haasteellisia.	15	19
Terveydelliset syyt.	8	-
Opetuksen laatu oli heikkoa.	4	10
Masentuneisuus tai alakuloisuus.	4	3
Riittämätön toimeentulo.	-	3
Lapsen syntymä tai lasten hoito.	-	3

Vapaaseen tekstikenttään kohdassa ”Muu syy, mikä” (taulukko 3) vastanneet olivat yleensä kirjoittaneet vain yhden syyn paria vastaajaa lukuun ottamatta. Alan tuntuminen väärältä ilmeni avoimen vastausvaihtoehdon vastauksissa useimmin. Muita yleisiä syitä olivat kiinnostuksen lopahtaminen opintoihin, erilaiset opinnoissa viihtymiseen, opiskelutapoihin tai – ympäristöön liittyvät syyt, sekä työhön ja työllistymiseen liittyvät syyt. Jotkut vastaajista kokivat, etteivät he olleet päässeet ryhmäytymään kunnolla ja jääneet ilman uusia ihmissuhteita. Eräs näin kokeneista vastaajista oli kirjoittanut: ”Verkostoituminen ja tuutorointi oli Oamkissa todella huonosti järjestetty ja toiselta paikkakunnalta muuttaneen oli miltei mahdotonta tutustua uusiin ihmisiin.”

Koulutukseen liittyvistä syistä oli kerrottu, etteivät opiskelu- ja työskentelytavat olleet sopivat vastaajalle, tai opetuksen laadussa oli parantamisen varaa. Yksi vastaaja ilmoitti keskeyttämisesä johtuneen siitä, ettei hän ollut päässyt haluamaansa opintosuuntaukseen. Työhön menoa ja työllistymistä oli myös käsitelty muutamissa avoimissa vastauksissa. Eräs vastaaja oli kirjoittanut:

Alla jo yo-merkonomin tutkinto, koin hieman ”turhaksi” saman alan opiskelun uudelleen kun en sitten halunnutkaan suuntautua esim. kirjanpitoon tai oikeuteen. En sitten nähnyt että työllistymiseni olisi kummentunut nykyisestä tradenominkaan papereilla. Lisäksi kiinnostus lopahti.

Ensimmäisen opiskeluvuoden opinnot siis antoivat joillekin vastaajille sellaisen kuvan, ettei tradenomian tutkinto auta työllistymisessä enää, jos heillä oli esimerkiksi toisen asteen kaupallisen alan tutkinto. Tekstikentän vastauksista kirjoitettu koonti on esitetty liitteessä (liite 6).

5.2 Tulokset opiskelukyvyyn edistämisestä liiketalouden yksikössä

Kyselyn toisessa osiossa selvitettiin, kuinka vastaaja oli kokenut opiskelun liiketalouden yksikössä. Vastaajalle esitettiin erilaisia väittämiä, joihin häntä pyydettiin valitsemaan viidestä vaihtoehdosta hänen mielipidettään parhaiten vastaava. Vaihtoehdot olivat kaikissa monivalintakysymyksissä: ”täysin samaa mieltä”, ”jonkin verran samaa mieltä”, ”onkin verran erimieltä”, ”täysin erimieltä” ja ”en osaa sanoa”.

Aluksi monivalinnoissa selvitettiin vastaajan odotuksia opinnoista (taulukko 4). Odotukset-osio sisälsi kaikkiaan viisi kysymystä. Kaikki kyselyyn osallistuneet olivat vastanneet tämän ryhmän kysymyksiin.

TAULUKKO 4. Opintonsa keskeyttäneiden odotukset

	Täysin samaa mieltä %	Jonkin verran samaa mieltä %	Jonkin verran erimielistä %	Täysin erimielistä %
Pääsin mielestäni opiskelemaan mitä halusin (n=52).	23	46	19	12
Minusta tuntui että opiskelen korkeakoulussa (n=52).	19	37	35	10
En nähnyt opintojen auttavan minua pääsemään alan työtehtäviin (n=40).	5	33	40	23
Opinnot olivat vaikeampia kuin olin ajatellut (n=49).	-	10	49	41
Opiskelu liiketalouden yksikössä vastasi odotuksiani (n= 49).	-	49	45	6

Odotukset opiskelusta liiketalouden yksiköstä jakoivat vastaajien mielipiteitä. Vastaajista 49 % oli jonkin verran samaa mieltä siitä, että opiskelu oli vastannut heidän odotuksiaan. Lähes yhtä moni, 45 % vastaajista, oli tästä väittämästä jonkin verran erimielistä. Suurin osa vastaajista (yhteensä 69 %) oli täysin, tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että he olivat liiketalouden yksikössä päässeet opiskelemaan, mitä olivat halunneet. Vastaajista 56 % piti opiskelua liiketalouden yksikössä täysin tai jonkin verran korkeakoulumaisena.

Vastaajista 63 näki opintojen auttavan pääsyssä alan työtehtäviin ainakin jonkin verran. Tässä kysymyksessä oli kysymysryhmän pienin vastausmäärä, 40 rekisteröitynyttä vastausta, mistä voidaan päätellä monen valinnee myös ”en osaa sanoa” – vaihtoehdon. Suurin osa oli sitä mieltä, etteivät opinnot olleet tuntuneet vaikeammilta, kuin he olivat ajatelleet.

Opetusta ja ohjausta käsittelevän ryhmän kysymyksiin vastasi kaikkiaan 55 henkilöä (taulukko 5). Vastaajat olivat olleet pääosin samaa mieltä opetusta ja ohjausta koskevien väittämien kanssa. Jopa 72 % vastaajista piti lähiopetuksen määrää täysin riittävänä ja 17 % jonkin verran riittävänä. Opetus ja erilaiset oppimistehtävät sekä ryhmätyöskentely tukivat oppimista suurimmalla osalla vastaajista. Ohjauksen järjestämiseen ja hyödyllisyyteen suurin osa vastaajista oli täysin tai jonkin verran tyytyväisiä.

Ryhmän selkein poikkeama näkyy väitteen ”Opetuksessa huomioitiin riittävästi yksilölliset tarpeet” kohdalla. Kysymyksessä on laskettu 40 vastaajan vastaukset. Heistä 43 % oli ollut jonkin verran erimieltä ja 23 % täysin erimieltä. Lisäksi huomion arvoista on vastaajamäärän vähyys kysymyksessä ”Sain riittävästi tukea ja ohjausta henkilökohtaisissa asioissani.” Kysyttyä asiaa oli kyennyt arvioimaan vain 30 vastaajaa, mikä on alin vastausmäärä kyselylomakkeen kaikista kysymyskohdista.

TAULUKKO 5. Opetus ja ohjaus

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Jonkin verran erimielttä	Täysin erimielttä
	%	%	%	%
Lähiopetusta oli riittävästi (n=47).	72	17	9	2
Ohjaus opintojen alussa oli mielestäni järjestetty hyvin (n=48).	48	23	23	6
Ohjauksesta oli hyötyä minua askarruttavissa asioissa tai ongelmissa (n=44).	41	34	18	7
Ryhmätyöskentely tuki oppimistani (n=49).	37	24	29	10
Opettajatuutorointi oli asiantuntevaa (n=45).	36	36	24	4
Lähiopetus tuki oppimistani (n=46).	35	46	17	2
Opiskelijatuutorointi oli asiantuntevaa (n=44).	34	36	25	5
Sain riittävästi tukea ja ohjausta opintoasioissa (n=44).	34	39	20	7
Oppimistehtävät tukivat oppimistani (n=47).	34	38	23	4
Sain riittävästi tukea ja ohjausta henkilökohtaisissa asioissani (n=30).	27	33	27	13
Opetus oli riittävän käytännönläheistä (n=44).	25	45	23	7
Henkilökunta oli aidosti kiinnostunut opintojeni etenemisestä ja oppimisestani (n=42).	24	36	29	12
Opetus oli riittävän teoreettista (n=45).	22	51	27	-
Opetuksessa huomioitiin riittävästi yksilölliset tarpeet (n=40).	20	15	43	23
Opintojaksoilla käsiteltiin olennaisia asioita (n=48).	13	58	27	2

Opiskelutaitoja koskeviin väittämiin vastasi 55 vastaajaa (taulukko 6.) 82 % kysymykseen vastanneista arvioi saaneensa riittävästi ohjausta opiskelutavoista ja menetelmistä. Vastaajat olivat myös pääsääntöisesti kyenneet arvioimaan ja suunnittelemaan ajankäyttönsä opintoihin. Itsenäinen työ onnistui täysin tai jonkin verran hyvin 86 % vastaajista ja 90 % arvioi pärjäävänsä ryhmätyöskentelyssä täysin tai jonkin verran hyvin.

TAULUKKO 6. *Opiskelutaidot*

	Täysin samaa mieltä %	Jonkin verran samaa mieltä %	Jonkin verran erimieltä %	Täysin erimieltä %
Itsenäinen työskentely onnistui minulta hyvin (n=50).	60	26	12	2
Pärjäsini hyvin ryhmätyöskentelyssä (n=50).	58	32	8	2
Kykenin arvioimaan ja suunnittelemaan ajankäyttöni opintoihin (n=49).	31	53	14	2
Olisin tarvinnut enemmän ohjausta opiskelutavoista – ja menetelmistä (n=50).	6	12	28	54

Opiskeluympäristöä koskevista vastauksista ei ilmennyt suuria poikkeamia. Kysymykseen vastanneita oli 55 (taulukko 7.) Tiedon kulku, yksikön tukipalveluiden riittävyys ja Liiketalouden yksikön viihtyisyys jakoivat tässä ryhmässä eniten mielipiteitä. Tiedon kulkua ei pitänyt täysin sujuvana 28 % väittämään vastanneista. Samoin ajatteli myös noin neljännes yksikön tukipalveluja koskevaan väittämään vastanneista. Liiketalouden yksikön viihtyisyydessä näki puutteita 30 % vastaajista.

TAULUKKO 7. Opiskeluympäristö

	Täysin samaa mieltä	Jonkin verran samaa mieltä	Jonkin verran erimieltä	Täysin erimieltä
	%	%	%	%
Tiedon kulku oli mielestäni sujuvaa (n=49).	33	39	22	6
Opiskelua ja opintoja koskevat tiedot ja materiaalit olivat helposti saatavilla (n=50).	34	42	16	8
Yksikön tukipalvelut olivat mielestäni riittävät (n=39).	41	33	21	5
Ryhmähenki oli mielestäni hyvä (n=49).	47	29	16	8
Kaikkia opiskelijoita kohdeltiin tasapuolisesti (n=47).	62	28	11	-
Liiketalouden yksikkö oli viihtyisä paikka (n=49).	29	41	24	6

Opiskelijan voimavaroja edistäviä asioita käsiteltiin lomakkeen viimeisissä väittämissä (taulukko 8.) Väittämiin vastasi 55 vastaajaa. Suurin osa heistä koki opiskeluun tarvittavat voimavaransa pääosin riittäviksi. Keskeyttäneistä opiskelijoista suurin osa koki saaneensa lähipiiriltään riittävästi tukea opiskeluaikanaan. Harrastuksille vastaajat kokivat aikaa järjestyneen pääosin hyvin. Myös taloudellinen tilanne oli suurimmalla osalla vastaajista sellainen, ettei se hidastanut opiskelua. Vastaajista 74 % oli täysin tai jonkin verran samaa mieltä siitä, että he olivat saaneet Oamkista uusia ystäviä. Selkeästi suurin osa koki myös saaneensa riittävästi lepoa ja opintojen jakautuneen tasaisesti eri päiville.

TAULUKKO 8. Voimavarat

	Täysin samaa mieltä %	Jonkin verran samaa mieltä %	Jonkin verran erimielistä %	Täysin erimielistä %
Lähipiirin tuki oli riittävä opiskeluaikani (n=48).	67	23	8	2
Minulla jäi opinnoista aikaa myös harrastuksille (n=49).	65	24	4	6
Taloudellinen tilanteeni ei hidastanut opiskelua (n=49).	61	24	10	4
Sain Oamkista uusia ystäviä (n=50).	58	16	14	12
Sain riittävästi lepoa (n=50).	52	34	14	0
Opinnot jakautuivat tasaisesti eri päiville (n=47).	32	40	17	11
Opiskelu oli innostavaa (n=48).	10	19	58	13

Voimavarat-ryhmästä ”Opiskelu oli innostavaa.” – väittämässä on selkeä poikkeama. Kysymykseen vastanneista 48 vastaajasta reilusti yli puolet, 71 % oli väittämän kanssa osittain tai täysin erimielistä.

5.3 Vastaajien antaman palautteen mukaiset kehittämiskohteet liiketalouden yksikössä

Lomakkeen kaksi viimeistä kysymystä olivat avoimia kysymyksiä, joihin vastaaja sai vastata omin sanoin. Ensimmäisessä kysymyksessä vastaajaa pyydettiin kertomaan, mikä olisi voinut saada hänet jatkamaan liiketalouden opintoja. Vastauksen tähän kohtaan antoi kaikkiaan 55 vastaajaa. Ensimmäisen kysymyksen vastauksista nousi esiin yhtäläisiä aihealueita, joiden mukaan vastaukset voitiin koota ja teemoitella ryhmiin (Liite 7).

Yli puolet vastaajista oli vastauksessaan maininnut useamman kuin yhden asian. Jotkut vastaajista eivät osanneet vastata kysymykseen tai ilmoittivat, ettei mikään olisi saanut heitä jatkamaan. Näihin vastauksiin yleisimmät syyt olivat, että liiketalouden koulutus oli monelle toinen vaihtoehto tai väärä alavalinta. Muutamat vastaajat olisivat jatkaneet, jos heidän elämäntilanteensa olisi sen sallinut. Erään keskeyttäneen opiskelijan vastauksessa sanottiin:

Hain ensisijaisesti taloustieteelliseen yliopistolle. Hain varasuunnitelmana liiketalouden yksikköön koska sinne oli helppo päästä, ns. varma nakki. Jos en olisi saanut opiskelupaikkaa muualta ja sittemmin työllistynyt olisin aloittanut opinnot liiketalouden yksikössä.

Eräs vastaaja myös kertoi, ettei olisikaan keskeyttänyt liiketalouden ammattikorkeakouluopintojaan, mikäli olisi tiennyt paremmin, millaista opiskelu yliopistossa on.

Vastauksissa nousi vahvasti esiin myös työelämä ja työllistyminen. Moni vastaaja kertoi työllistymismahdollisuuksien ja työllisyystilanteen olevan huonot. Vastauksissa katsottiin, että työllistymismahdollisuudet tutkinnon jälkeenkin jäisivät vähäisiksi. Vastaajat myös katsoivat opiskelupaikkakunnan työtarjonnan riittämättömäksi joko valmistumisen jälkeen tai opintojen aikana. Lisäksi vastaajat olisivat jatkaakseen opintojaan kaivanneet konkreettisempaa tietoa tradenomin työllistymismahdollisuuksista ja esimerkkejä tulevista työtehtävistään. Tradenomitutkinnon nykyistä korkeampi arvostettuus työmarkkinoilla mainittiin

yhdeksi tekijäksi. Liiketalouden koulutukseen kaivattiin myös lisää projektiopintoja ja työelämäkontakteja myös opintojen alkupäähän.

Selkeästi suurin osa vastauksista liittyi opetukseen ja ohjaukseen sekä koulutuksen laatuun. Moni vastaaja olisi jatkanut opintojaan, mikäli ne olisivat tarjonneet enemmän haastetta ja opiskeltavia aiheita olisi käsitelty syvällisemmin ”pintaraapaisujen” sijaan. Suurempi haaste olisi motivoinut jatkamaan. Koulutustason olisi monen vastaajan mielestä pitänyt olla korkeampi ja opintojaksojen mielenkiintoisempia. Osa opintojaksoista vaikutti joistakin vastaajista kokonaan tai osittain turhilta.

Joidenkin vastaajien mielestä joustavampi ja itsenäistä opiskelutahtia paremmin vaaliva koulutus olisi saanut heidät jatkamaan opintojaan. Läsnäolopakko ja harjoitustehtävien määrä ja niiden palautus koettiin myös joustamattomiksi piirteiksi koulutuksessa. Monessa vastauksessa myös nähtiin, että opintojaksotarjontaa olisi pitänyt olla enemmän, sillä vaikutusmahdollisuudet opintojen sisältöön koettiin liian rajallisiksi samoin kuin suuntautumisvaihtoehtojen määräkin.

Opettajien parempi asiantuntemus sekä tavat ja taidot opettaa nousivat myös esiin monessa vastauksessa. Vastaajat olivat saaneet opettajista tiedoiltaan, opetustavoiltaan tai -menetelmiltään epäpätevän kuvan. Jotkut vastaajista kokivat opintojaksojen arvioinnin epäoikeudenmukaiseksi ja toisia opiskelijoita suosivammaksi, kuin toisia. Eräs vastaaja kirjoitti:

Monet opettajat olivat ensimmäistä lukuvuotta opettajan asemassa, eikä heillä ollut minkäänlaista käsitystä arvioinnista tai tuntisuunnittelusta. Hieno PowerPoint-esitys ei ole hyvä luento. Arvioinnit olivat epäreiluja. Osa oppilaista sai ns. säälipisteitä, koska oli käsittänyt harjoitustyön väärin. Kielten opettajat, juridiikan opettajat ja eräs työyhteisöopettaja olivat mahtavia ja ammattitaitoisia, mutta valitettavasti loput opettajista olivat täysin pyöriteltävissä.

Opettajilta olisi lisäksi kaivattu myös ystävällisempää ja innostuneempaa käytäytymistä sekä parempaa opiskelijoiden motivoimista opiskeluun.

Moni oli myös ilmoittanut, että parempi ryhmähenki olisi saanut heidät jatkaamaan opintojaan. Verkostoituminen ja uusien tuttavuuksien luominen oli tuntunut vastaajien mielestä vaikealta ryhmän yhteishengen ja tuttavallisen ympäristön jäädessä vähäiseksi. Esimerkkinä myös toiselta paikkakunnalta tulevat olisi erään opiskelijan mielestä pitänyt huomioida paremmin:

Jos olisin saanut luotua ihmissuhteita ryhmäni sisällä, tai vaikka sen ulkopuolellakin niin, että kouluun meneminen ei olisi ahdistanut niin paljon, eivätkä päivät olisi olleet itku kurkussa seinään tuijottelua ja jutustelun ulkopuolelle jäämistä.

Kyselylomakkeen viimeinen kohta oli avoin tekstikenttä ja vastaajaa pyydettiin mainitsemaan mielestään keskeisin asia, jonka hän muuttaisi liiketalouden yksikön toiminnassa tai opinnoissa. Kenttään oli kirjoittanut vastauksensa kaikkiaan 52 vastaajaa.

Kysymys oli osin mielletty avoimeksi palautteeksi liiketalouden yksikölle edellisen kysymyksen tapaan, joten kysymyslomakkeen viimeisten kahden kohdan vastauksissa oli jonkin verran yhtäläisyyksiä. Tämän viimeisen kysymyksen vastaukset pystyttiin helposti teemoittelemaan kyselylomakkeen liiketalouden yksikön toimintaa määrittävien kysymysten jaottelun mukaisesti odotuksiin, opetukseen ja ohjaukseen, opiskelutaitoihin, opiskeluympäristöön ja voimavaroihin (Liite 8).

Vastaajien mielestä opiskelun luonne liiketalouden yksikössä vaatisi enemmän korkeakoulumaisuutta. Opiskelijoina ollessaan vastaajat olivat kokeneet, että heidän opiskeluaan ohjataan liikaa, mikä tuntui heistä holhoamiselta ja jopa epäaikuismaiselta kohtelulta. Läsnaolopakko, luokkahuoneet ja levoton tunnelma luennoilla oli mainittu esimerkkeinä piirteistä, jotka eivät kuuluneet heidän mielestään korkeakouluun, vaan he totesivat koulutuksen muistuttavan liikaa yläastetta tai lukiota:

Vastaajat olivat sitä mieltä, että liiketalouden alalle koulutetaan nykyään liikaa ihmisiä. Aloituspaiikkojen vähentäminen ja valintakokeen muuttaminen haastavammaksi nousivat esiin liiketalouden koulutuksen profiilia nostavina ajatuksina.

Koulutukseen toivottiin myös suuntautumisvaihtoehtoja ja koulutustarjontaa. Käytännönläheisyyden edistäminen esimerkiksi työharjoittelua kehittämällä nähtiin yhtenä kehittämismahdollisuutena. Erityisesti ensimmäisen vuoden opintoihin kaivattiin lisää valinnanvapautta ja suuntautumista, sekä vähemmän kaa-
vamaisuutta.

Suurin osa tässäkin kysymyksessä annetusta palautteesta koski opetusta ja ohjausta. Opintojaksoihin kaivattiin syvempää paneutumista aiheeseen, joiden kautta opintoihin tulisi enemmän haastetta. Osa opintojaksoista nähtiin osittain tai kokonaan hyödyttöminä joko työelämän kannalta, tai sen vuoksi, että ne käsittelevät asioita hyvin yksinkertaisesti tai pintapuolisesti. Eräs vastaaja ilmaisi asian näin:

Selkeämpiä opintokokonaisuuksia. Ilmeisesti tähän suuntaan onkin oltu menossa, mutta ainakin muutama vuosi sitten jäi vielä semmoinen mielikuva että opinnoissa jää käteen vain pintaraapaisu kauhean monesta aiheesta. Missään osa-alueessa ei voi tulla oikeasti "asiantuntijaksi", vaan tutkinto on aivan liian hajanainen ja reilusti yli puolet sisällöstä on täysin turhaa työelämää ajatellen.

Vastauksista näkee myös, että moni vastaaja kaipasi enemmän itsenäisen työskentelyn mahdollisuuksia ja näki ryhmätöiden määrän liiallisena. Vastauksista pystyi erikseen huomaamaan, että ryhmätyöt olivat vastaajien mielestä käytännöllinen tapa lähestyä joitakin opiskeltavia asioita, mutta ne nähtiin myös vievän opiskeluaikaa turhaan ilman oppimisnäkökulmaa. Käytännön kautta opiskeluun toivottiin ryhmätyöskentelyn rinnalle enemmän aitoja työelämäkon-
takteja, projektityöskentelyä:

Käytännön kautta opiskelua huomattavasti kehitettävä. Esimerkiksi käytännön kontaktit työelämään jäävät vähäisiksi kun harjoituksetkin suoritetaan opettajan keksimistä leikkiyrityksistä. Opiskelukokonaisuudet laajemmiksi. Koulutustarjonta koostuu liikaa pienistä irrallisista palasista.

Opettajien opetustaidot nähtiin vaihtelevina ja osin opettajakohtaisina. Osa oli sitä mieltä että opettajien asiantuntemus olisi kaivannut enemmän nykyistä työelämää vastaavaa osaamista, sekä pedagogisia taitoja. Opiskelutaitoihin liitty-

viä kehityskohteita oli vastauksissa verrattain vähän. Yksikön yleinen toiminta ja opiskelutavat kaipasivat vastaajien mielestä kehittämistä opintojen alkuvaiheessa: ”Ryhmätyötä ja yritysvierailuja ei opeteta lukiossa, joten vähän pelottavia oli tällaiset menetelmät kun ei ollut aiempaa kokemusta.”

Opintojaksoja koskevaa tiedottamista toivottiin paremmaksi ja opintomateriaalia paremmin saataville. Lisäksi liiketalouden yksikköön toivottiin lisää yritysyhteistyötä ja toimeksiantoja yrityksistä osaksi opiskelua eri opintosuuntauksissa. Liiketalouden opintoja voitaisiin vastaajien mielestä kohdentaa paremmin pienten yritysten tarpeita vastaaviksi ja osaamista markkinoida pienten yritysten suuntaan. Voimavaroihin liittyvissä vastauksissa vastaajat lisäisivät yhteisöllisyyttä liiketalouden yksikössä esimerkiksi opiskeluryhmien sekä liiketalouden yksikön järjestämien yhteisten tapahtumien kautta.

6. JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Tutkimuksella haluttiin löytää vastauksia kysymykseen: ”Mitkä ovat keskeiset syyt opintojen keskeyttämiseen Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa, liiketalouden yksikössä?” Tutkimuksen osoittamat syyt keskeyttämiseen ovat moninaisuudesta huolimatta teoriaperustassa esitettyjen opintojen etenemiseen vaikuttavien tekijöiden mukaisia tai kaltaisia. Niistä voidaan myös löytää selkeästi erottuvia suurempia yhtäläisyyksiä taustoihin ja opiskeluun liittyen.

Kyselyn tuloksista voidaan muodostaa tyypillisen liiketalouden opintojen keskeyttäjän profiili. Opinnot keskeyttävä opiskelija on tyypillisesti 18–23-vuotias nuori nainen tai mies. Naiset keskeyttivät opinnot hieman miehiä useammin. Hän on hakenut koulutukseen ylioppilastutkinnolla tai lukion oppimäärällä heti tai melko pian lukion päätyttyä. Hänellä on hyvin vähän tai ei lainkaan kokemusta korkeakouluopiskelusta. Suurin osa hänen odotuksistaan perustuu luultavasti opinto-ohjauksen tarjoamaan ja eri medioiden kautta hankittuun tietoon, sekä valintakokeiden antamaan mielikuvaan.

Hänen ensisijainen toiveensa on korkeakoulututkinto, muttei välttämättä ammattikorkeakoulututkinto Oulun seudun ammattikorkeakoulussa, vaan hän on saattanut harkita yliopistotutkintoa huomattavasti vakavammin. Hän on ainakin jonkin verran kiinnostunut kaupallisen alan koulutuksesta ja on päättänyt aloittaa opinnot ammattikorkeakoulussa liiketalouden koulutusohjelmassa. Hän suorittaa hyvään tahtiin opintoja alusta asti, ainakin 30 opintopisteen verran.

Hänen odotuksensa ammattikorkeakoulun tai liiketalouden alan ominaispiirteistä, opiskelutavoista tai työtehtävistä poikkeavat todellisesta ainakin jonkin verran, minkä hän huomaa heti kättelyssä tai opiskeltuaan jo jonkin aikaa. Koska opiskelupaikka tai ala tuntuu hänestä väärältä, opinnot eivät tunnu mielekkäiltä tai riittävän syventäviltä, työskentely on hänen mielestään sekavaa, tai vaikuttaa päämäärättömältä, päättää hän keskeyttää opintonsa Oamkin liiketalouden yksikössä ja hakee yliopistoon kauppa- tai taloustieteiden opintoihin tai vaihtaa

alaa kokonaan. Hän ei siis kuitenkaan ole jäänyt keskeyttämisen jälkeen toimetomaksi, vaan on aloittanut opiskelun uudelleen. Tyypillisen liiketalouden opinnot keskeyttävän opiskelijan profiilissa esiintyvät seikat mukailevat valtakunnallisissa tutkimuksissa havaittuja korkeakouluopiskelijaan ja opintojen etenemiseen liittyviä piirteitä. Esimerkiksi terveydellisten haittojen tai kokemus riittämättömistä opiskelukyvistä eivät näyttäneet juurikaan opintoja estävinä tekijöinä.

Opintojen keskeytyminen liiketalouden koulutusohjelmassa ylipäänsä johtui useimmiten siitä, että suurin osa keskeyttäneistä opiskelijoista katsoi opiskelupaikan heille vääräksi siinä määrin, että hakeutui opiskelemaan toisaalle. Suurin osa keskeyttäjästä katsoi liiketalouden ammattikorkeakoulututkinnon vasta toisijaiseksi hakutoiveekseen. Suuri osa oli myös ilmoittanut syyksi opiskelupaikan saannin toisesta korkeakoulusta, tai halun opiskella mieluummin yliopistossa. Syinä ovat varmasti ainakin yliopistossa opiskeltava ylempi korkeakoulututkinto ja yliopistokoulutuksen korkea profiloituminen työmarkkinoilla. Työmarkkinoiden supistuminen lisää paineita monelle kouluttautumistaan harkitsevalle nuorelle siinä, missä se lisää koulutukseen hakevien määrääkin. Moni opiskelija ei heti valmistuttuaan toisen asteen koulutuksesta näe selkeänä tulevaa opintopolkuaan ja sen päässä hämmöttävää työuraa. Liiketalouteen haetaan tulosten mukaan myös siksi, että sinne on helppo päästä.

Keskeinen tutkimustulos mielestäni on se, että suurin osa vastaajista ei pitänyt opiskelua liiketalouden yksikössä innostavana. Tätä voidaan selkeästi pitää yhtenä syynä opintojen keskeyttämiseen. Opiskelusta puuttuu siis jotakin mielenkiinnon herättävää ja sitä ylläpitävää. Innostuneisuus ja motivaatio ovat merkittäviä voimavaroja ja opiskelukykyä ylläpitäviä tekijöitä.

Vaikka ensisijainen päämäärä oli monella vastaajalla yliopisto, opinnot aloitettiin tätä ennen kuitenkin ammattikorkeakoulussa. Uudet opiskelijat odottavat ammattikorkeakouluopinnoilta itseohjautuvaa ja joustavaa opiskelukulttuuria, uusia haasteita ja syvällistä paneutumista opiskeltaviin aiheisiin tullakseen alansa asiantuntijoiksi. Korkeakoulumaisina liiketalouden opintoja piti yli puolet vastaa-

jjista. Hieman alle puolet ei. Suurin osa vastaajista oli kuitenkin myös sitä mieltä, että liiketalouden koulutus ei vastannut heidän odotuksiaan.

Opinnot ammattikorkeakoulussa ovat vastaajien odotusten mukaan haastavia ja aiheisiin syvälle meneviä kokonaisuuksia höystettyinä käytännönläheisillä ja monipuolisilla oppimismenetelmillä. Käytännönläheisyys on heille oikean työelämän vahvaa osallistumista kaikkeen opintoihin liittyvään toimintaan, sekä runsasta ja innostavaa vuorovaikutusta toisten opiskelijoiden ja opetushenkilökunnan kanssa. Nämä odotukset näkyvät useissa esitetyissä kehitysehdotuksissa toistuvasti ja niitä toivottiin lisää.

Opiskelijoilla on tulosten mukaan vahva käsitys omasta osaamisestaan ja opiskelukyvyyistään. Vastauksissa nousi esiin pintapuoleisen tuntuiseksi jäävä opintojaksojen aihealueiden käsittely. Vastaajista osa piti joitakin opintojaksoja jopa täysin turhina. Tilalle toivottiin oikeasti työelämän tarpeita vastaavia opintoja, tehokkuutta ja lisää haastetta.

Työllisyysnäkymät vaikuttavat keskeyttämiseen hyvin selkeästi tulosten valossa. Liiketalouden koulutuksessa hankittava osaaminen ja sen tarpeellisuus tulevien työtehtävien kannalta jäävät opiskelijoille osin epäselviksi. Tietämättömyys tulevista työllistymismahdollisuuksista ja siksi näköalaton opiskelu koetaan turhauttaviksi. Opintojen työelämän tarpeeseen kytkeytyminen ja opettajien asiantuntijuus työelämästä jää myös monelle vastaajalle epäselväksi, mikä näkyi esimerkiksi juuri opintojaksojen kokemisena turhiksi.

Opetuksessa opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita ei tulosten mukaan huomioida riittävästi. Opiskelijat kaipaavat enemmän mahdollisuuksia tutkia ja toteuttaa omia mielenkiinnon kohteitaan ja ideoitaan. Tuloksista käy ilmi, että moni vastaaja koki mahdollisuudet vaikuttaa opintojensa kokonaisuuteen liian vähäiseksi. Tuloksista erottui myös, että joidenkin keskeyttäneiden mielestä opiskelua haittaa lukio- tai oppilaitosmainen ilmapiiri. Ilmapiiriin vaikuttaa vastaajien mukaan ”valmiin lukujärjestyksen” lisäksi myös rauhaton tunnelma luennoilla, joidenkin opettajien asenteet, sekä opetusmenetelmät.

Ohjauksen osalta keskeinen tulos on, että opintojen suunnittelussa nähdään liian vähän vaihtoehtoja. Tulokset osoittavat myös, että opiskelijoilla oli hankalaa arvioida tuen ja ohjauksen tarvetta henkilökohtaisissa asioissaan. Aiemmin tutkitun valossa nuoren aikuisen elämäntilanteessa meneillään olevat muutokset ja itsenäistyminen, sekä elämänhallintaan liittyvien taitojen opettelu voivat asettaa tarpeen tälle ohjauksen muodolle. Opiskeluympäristön osalta lähinnä avoimissa vastauksissa nousivat esille joidenkin vastaajien vaikeudet päästä mukaan opiskeluryhmäänsä. Yhteisöllisyyttä vaalivia tapahtumia ja toimintaa toivottiin myös enemmän.

Tutkimuksen tarkoituksena oli myös löytää liiketalouden yksikölle keinoja edistää opiskelijoiden edellytyksiä ja halua opiskella tutkintonsa loppuun. Tulokset osoittavat, että ensimmäisen vuoden opinnoista puuttuvat innostuksen lisääminen ja opiskelijoiden riittävä motivointi. Ensimmäisen vuoden opiskelijan odotukset ja into laantuvat, kun opinnot eivät vastaa hänen odotuksiaan. Ensisijaisesti liiketalouden yksikössä pitäisi pohtia, miten ensimmäinen vuosi liiketalouden opintoja saataisiin ”myymään” koko tutkinto opiskelijalle. Miten hänet saataisiin näkemään liiketalouden koulutuksen olevan itselleen hyödyksi?

Tämän tutkimuksen tulosten ja johtopäätösten pohjalta kehittämissuhteiksi nostan seuraavat viisi kohtaa:

1. Tradenomikoulutuksen esittelyn ja kuvauksen selkeyttäminen konkreettisin esimerkein etenkin opiskelijoiksi pyrkiville ja jo koulutukseen valituille.
2. Opintojaksojen ja oppimistavoitteiden perustelu opiskelijoille työelämän tarpeen kautta. Opiskelijan on helppo nähdä tutkinnon suorittaneen mahdollisuudet työelämässä ja punnita omaa osaamistaan ja mahdollisuuksiaan eri työtehtäviin.
3. Opintojen syventäminen ja hienoinen ruuvaaminen haastavammaksi jo opintojen alkuvaiheessa. Valintakoetehtävät ja materiaali kuvaamaan paremmin liiketalouden koulutusta ja vaativuutta kokonaisuutena.

4. Opintojaksojen valintamahdollisuuksien lisääminen ensimmäisenä opiskeluvuotena. Mielekkäitä ja vaihtelevia lähestymistapoja kulloinkin käsiteltävään aiheeseen. Työelämä näkyvämmiin mukana koulutukseen.
5. Yhteisöllisen opiskeluympäristön kehittäminen monipuolisilla menetelmin myös opetustoiminnassa ja ohjauksessa. Lisäksi yksilön kannustaminen ja tukeminen hänen omien ideoidensa, ajatustensa ja halujensa kehittämiseen ja toteuttamiseen opinnoissa.

7. POHDINTA

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää opintojen keskeytymisen syitä Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikössä. Tutkimuksessa keskityttiin tarkastelemaan nimenomaan ensimmäisen vuoden aikana tai heti sen jälkeen opintonsa keskeyttäneitä opiskelijoita nuorten tutkintoon johtavassa koulutuksessa.

Tutkimuksella saatiin mielestäni onnistuneesti selvitettyä, mitkä olivat keskeiset syyt opintojen keskeyttämiseen Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa. Kahden vuosikurssin opinnot keskeyttäneistä opiskelijoista tämä tutkimus tavoitti yli puolet. Kyselynä tehty aineiston keruu ja tilastot ovat mielestäni tehokas menetelmä tämän kaltaisen ongelman tarkastelussa.

Tutkimuksen tuloksia voidaan mielestäni pitää yleisesti ainakin suuntaa antavina. Saatujen vastausten määrä ylitti tavoitteeksi asetetun 50 % vastausmäärän otannasta. Liiketalouden koulutusohjelman eri vuosikurssien välillä ilmenee varmasti myös eroavaisuuksia johtuen koulutuksessa ja opinnoissa tapahtuvista muutoksista. Tulokset tarjoavat kuitenkin toimeksiantajalle mahdollisia tärppejä keskeyttämisten vähentämisessä. Tutkimusjoukon koko tutkimusaiheeseen nähden on mielestäni melkoisen pieni, mutta se toisaalta mahdollisti lomaketutkimuksen toteuttamisen jouhevasti ja suhteellisen joutuisasti yhden henkilön voimin.

Alun perin aineisto suunniteltiin kerättävän yksinomaan puhelimitse haastattelun, mutta tästä jouduttiin luopumaan aikataulullisista syistä ja toisaalta puhelinhaastattelun arvioitiin yksinään olevan melko raskas tapa tilastollisen aineiston keräämiseen. Tulokset olisivat toisaalta jääneet huomattavasti vähäisemmiksi, jos aineisto olisi kerätty pelkästään sähköpostitse. Näiden aineistonkeruumenetelmien yhdistäminen oli mielestäni onnistunut ratkaisu tutkimuksen toteuttamisen kannalta.

Opin tutkimuksen aikana monipuolisesti uutta. Tutkimuksen työstäminen on monivaiheinen prosessi ja kuhunkin työvaiheeseen tutkija joutuu laittamaan kaiken tarkkaavaisuutensa ja kärsivällisyytensä. Myös tutkimuksen ja tiedonkeruun huolellinen suunnittelu kuuluvat tähän. Tutkimuksen aikatauluja asetettaessa en huomionnut riittävästi omia valmiuksiani tutkimuksen tekemiseen, joten tutkimukselle asetetut aikataulut ylittyivät moninkertaisesti. Tietoperustan rakentaminen puuroutui nippelitietojen pyörittelyyn ja harhailevaan lähdeaineistojen kahlaamiseen. Aihealueesta on tuotettu valtakunnallisesti hyvin runsaasti tutkimustietoa, josta melko suuri osa oli vuosituhannen alusta ja siksi ainakin osin jo vanhentunutta.

Kyselylomakkeen muotoilu onnistui jouhevasti ja kysymysten asettelussa ja määrässä kiinnitettiin riittävästi huomiota lomakkeen kahteen käyttötapaan. Puhelimitse käytettynä lomakkeen oli oltava riittävän lyhyt, koska kysymysten lukeminen ja vastaaminen vaativat aikaa. Puhelutilanne ei välttämättä vastaajan kannalta salli pitkiä kyselysessioita, vaikka tutkijalta tähän aikaa liikenisikin.

Puhelimitse haastattellessani opin myös erään opiskelukaverin vihjeestä erittäin hyödyllisen asian. Haastattelulle saa paljon vapautuneemman ja suopeamman ilmapiirin, kun vastaaja kykenee jotenkin samaistumaan haastattelijaan. Tämän näki selvästi muutoksena vastaajien asennoitumisessa, kun jätin tärkeilyn pois ja aloin Oamkin pyynnöstä kyselytutkimusta tekevän sijaan esitellä itseni opin näytetyötä tekevänä opiskelijana. Toinen opiskelija langan toisessa päässä ymmärsi heti tilanteen ja kiinnostus vastata kyselyyn lisääntyi selkeästi. Myös oma mielialani nousi, mikä varmasti vaikutti lopputulokseen.

Tutkimuksen monivalintakysymyksissä ”en osaa sanoa” – vaihtoehto jää piiloon tuloksia esitettäessä. Tämä oli tietoinen valinta, koska vastaajista osalla ei voinut olettaa olevan oikeaa tietoa kaikesta lomakkeella kysytystä. Toisaalta kysymysten asettelullakin voi olla merkitystä vaihtoehdon käyttöön. Erityisesti ohjauksen tarvetta henkilökohtaisissa asioissa määrittävä kysymys jäi askarruttamaan, sillä suuri osa vastauksista jäi tulosten ulkopuolelle. Oliko kysymys epäselvästi muotoiltu, vai eivätkö vastaajat osanneet antaa arviota siitä, olisivatko he tarvinneet enemmän ohjausta? Asia olisi syytä ottaa tarkempaan tarkaste-

luun mahdollisissa lisätutkimuksissa. Samoin laajemman otannan käyttö antaisi luotettavamman kuvan yleisistä keskeyttämisen syistä liiketalouden koulutuksessa. Tulosten arvioinnin kannalta olisi voinut olla syytä tutkia myös sitä, miten tärkeänä vastaajat itse pitivät kutakin kyselylomakkeessa esitettyä asiaa. Esimerkiksi korkeakoulumaisen ilmapiirin tärkeys vastaajille jäi osin pimentoon. Myös opiskelijoiden kaipaaman innostuksen lisääminen koulutuksessa voisi olla lähtökohtana vaikkapa kartoitukselle motivoivista ja hyväksi havaituista käytänteistä Oamkin sisällä tai muualla ammattikorkeakoulukentällä.

LÄHTEET

Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351

Euroopan komissio. 2013. European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS). Hakupäivä 8.2.2013.

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/ects_en.htm

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammattikorkeakoululain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi HE 9/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta ja laeiksi eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta HE 174/2009 vp

Heikkilä, A., Keski-Koukkari, A. & Erola, S. 2011. Korkeakouluopiskelun haasteet. Teoksessa K. Kunttu, A. Komulainen, K. Makkonen & P. Pynnönen. Opiskeluterveys. Porvoo: Duodecim, 31–33.

Kalima R. 2011 Opintojen pitkittyminen ja keskeyttäminen ammattikorkeakoulussa. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden yksikkö. Akateeminen väitöskirja.

Kansaneläkelaitos. Opintotukilaskuri. Hakupäivä 5.11.2012

https://easiointi.kela.fi/otlaskenta_app/OTLaskentaApplication?&lang=fi

Kehittämissuunnitelma 2013–2015, ammattikorkeakoulun hallitus 22.11.2012 § 70. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 3.12.2012

<http://ktweb.osekk.ouka.fi/ktwebbin/ktproxy2.dll?doctype=1&docid=323031325c313132335c35333635383030312e504446&david=23.11.2012%2010:09:35&extension=pdf>

Kunttu, K. 2011. Opiskelukyky. Teoksessa K. Kunttu, A. Komulainen, K. Makkonen & P. Pynnönen. Opiskeluterveys. Porvoo: Duodecim, 34–35.

Kupias, P. & Koski, M. 2012. Hyvä kouluttaja. Helsinki: Sanoma Pro

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705

Mannisenmäki, E. & Valtari, M. 2005. Valmistumisen vallihaudalla: Opintojen kesto 2000-luvun hyvinvointivaltiossa. Helsinki: Edita

Martikkala, S. 2009. Esteitä opintopolulla? Vastauksia ja väittämiä opintojen edistymisestä Oulun seudun ammattikorkeakoulussa. Oulu. Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 10.10.2012.

<http://www.oamk.fi/utills/opendoc.php?aWRfZG9rdW1lbnR0aT04NTYx>

OECD. 2012. Education at a Glance 2012. Tutkimusraportti. Hakupäivä 12.11.2012.

<http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/oecd-eag-2012-en.pdf>

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportti 2009: raportti vuoden 2009 yksikköhinnnoista. 2009. Opetushallitus. Hakupäivä 10.3.2013.

<http://vos.uta.fi/rap/vos/v09/v04yk6s09.html>

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012a. Hakijan opas. Hakupäivä 26.4.2013.

http://www.oamk.fi/docs/hakijalle/hakijanopas/hakijan_opas_2012_web.pdf

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012b. Ammatillinen opettajakorkeakoulu. Hakupäivä 11.10.2012. http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/amok/

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012c. Esittelykalvot. Hakupäivä 1.4.2013.

<http://www.oamk.fi/utills/opendoc.php?aWRfZG9rdW1lbnR0aT02Mzg1>

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012d. Liiketalouden esittelykalvot. Hakupäivä 1.12.2012.

<http://www.oamk.fi/utills/opendoc.php?aWRfZG9rdW1lbnR0aT02Mzgw>

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. 2012e. Liiketalouden koulutusohjelma. Hakupäivä 10.10.2012.

http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/nuoret_suomenkielinen/koulutusohjelmat/liiketalous/

Oulun seudun ammattikorkeakoulu. Tutkintosääntö. 2010. Hakupäivä 11.10.2012.

http://www.oamk.fi/koulutus_ja_hakeminen/opiskelu_oamkissa/saannokset/tutkintosaanto/

Saarenmaa, K., Saari, K., & Virtanen, V. 2010 Opiskelijatutkimus 2010. Korkeakouluopiskelijoiden toimeentulo ja opiskelu. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:18. Hakupäivä 15.10.2012.

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/okm18.pdf?lang=fi>

Tilastokeskus 2012 Keskeyttäminen lisääntyi ammatillisessa koulutuksessa. Hakupäivä 2.10.2012.

http://www.stat.fi/til/kkesk/2010/kkesk_2010_2012-03-20_tie_001_fi.html

Tilastokeskus. 2010. Ammattikorkeakoulujen uudet opiskelijat ja opiskelijat ammattikorkeakouluittain 2010. hakupäivä 15.12.2012

http://tilastokeskus.fi/til/akop/2010/01/akop_2010_01_2010-11-12_tau_001_fi.html

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2009. 2010. Ammattikorkeakoulun hallitus 25.3.2010 § 14. Oulun seudun ammattikorkeakoulu.

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2010. 2011. Ammattikorkeakoulun hallitus 17.3.2011 § 14. Oulun seudun ammattikorkeakoulu.

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2011. 2012. Ammattikorkeakoulun hallitus
14.3.2012 §15. Oulun seudun ammattikorkeakoulu

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/352

LIITTEET

- 1 Kyselylomake
- 2 Saatekirje
- 3 Tutkimuslupa
- 4 Rekisteriseloste
- 5 Muut ensisijaiset hakutoiveet
- 6 Keskeyttämisen muut syyt avoimessa tekstikentässä
- 7 Mikä olisi voinut saada sinut jatkamaan opintoja liiketalouden yksikössä? –
Kooste ja vastausten jaottelu
- 8 Mitä muuttaisit liiketalouden yksikön toiminnassa? – kooste vastausten jaotte-
lu

OULUN SEUDUN AMMATTIKORKEAKOULU

Kysely opintojen keskeytymiseen johtaneista syistä Oulun seudun ammattikorkeakoulun liiketalouden yksikössä.

Valitse sopiva vaihtoehto

1. Ikäsi?

18-23 vuotta

2. Sukupuolesi

nainen mies

3. Mikä oli koulutustaustasi hakiessasi liiketalouden koulutukseen?

- Lukion oppimäärä tai ylioppilastutkinto
 Ammatillinen 2. asteen tutkinto
 2. asteen kaksoistutkinto
 Korkeakoulututkinto

4. Jos liiketalouden opinnot Oulun seudun ammattikorkeakoulussa eivät olleet ensisijainen hakutoiveesi, mikä oli?

- Liiketalous oli ensisijainen hakutoiveeni.
 Ensisijaisesti halusin opiskella

5. Suoritin opintoja liiketalouden yksikössä

- 0 opintopistettä.
 1 – 30 opintopistettä.
 31 – 60 opintopistettä.
 61 opintopistettä tai enemmän.
 en muista.

6. Valitse vähintään yksi (1) ja korkeintaan kolme (3) ensisijaiseksi kokemaasi syytä liiketalouden opintojesi keskeytymiseen.

- Sain opiskelupaikan toisesta korkeakoulusta.
 Halusin opiskella yliopistotutkinnon.
 Halusin opiskella muuta kuin liiketaloutta.
 En uskonut tämän tutkinnon auttavan minua työllistymään.
 Riittämätön toimeentulo.
 Menin töihin.
 Muutto toiselle paikkakunnalle.
 Opetuksen laatu oli heikkoa.
 Opinnot eivät olleet riittävän haasteellisia.

- En pärjännyt opinnoissa.
- Lapsen syntymä tai lasten hoito.
- Tervehdelliset syyt.
- Päihteiden käyttö.
- Masentuneisuus tai alakuloisuus.
- Väsymys.
- Parisuhteen päättymisen.
- Lähiomaisen sairastuminen tai kuolema.
- Muu syy, mikä?

7. Tällä hetkellä

- Opiskelen – missä?
- Teen kokopäivätyötä - millä alalla?
- Teen osa-aikaista työtä - millä alalla?
- Olen tällä hetkellä työttömänä
- Muu tilanne? lyhyt kuvaus

Seuraavassa esitetään väittämiä opiskelukokemuksistasi Oamkin liiketalouden yksikössä. VALITSE KUSSAKIN KOHDASSA SOPIVA VAIHTOEHTO. Vastausvaihtoehdot kaikissa kohdissa: täysin samaa mieltä / jokseenkin samaa mieltä / jokseenkin eri mieltä / täysin eri mieltä / en osaa sanoa

8. Odotukset

täysin samaa mieltä jonkin verran samaa mieltä jonkin verran erimieltä täysin erimieltä en osaa sanoa

Pääsin mielestäni opiskelemaan mitä halusin.	☐	☐	☐	☐	☐
Minusta tuntui että opiskelen korkeakoulussa.	☐	☐	☐	☐	☐
Opinnot olivat vaikeampia kuin olin ajatellut.	☐	☐	☐	☐	☐
En nähnyt opintojen auttavan minua pääsemään alan työtehtäviin.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelu liiketalouden yksikössä vastasi odotuksiani.	☐	☐	☐	☐	☐

9. Opetus ja ohjaus

	täysin samaa mieltä	jonkin verran samaa mieltä	jonkin verran erimieltä	täysin erimieltä	en osaa sanoa
Opintojaksoilla käsiteltiin olennaisia asioita.	☐	☐	☐	☐	☐
Lähiopetusta oli riittävästi.	☐	☐	☐	☐	☐
Lähiopetus tuki oppimistani.	☐	☐	☐	☐	☐
Oppimistehtävät tukivat oppimistani.	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmätyöskentely tuki oppimistani.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetus oli riittävän käytännönläheistä.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetus oli riittävän teoreettista.	☐	☐	☐	☐	☐
Opetuksessa huomioitiin riittävästi yksilölliset tarpeet.	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjaus opintojen alussa oli mielestäni järjestetty hyvin.	☐	☐	☐	☐	☐
Opettajatuutorointi oli asiantuntevaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelijatuutorointi oli asiantuntevaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjauksesta oli hyötyä minua askarruttavissa asioissa tai ongelmissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Henkilökunta oli aidosti kiinnostunut opintojeni etenemisestä ja oppimisestäni.	☐	☐	☐	☐	☐
Sain riittävästi tukea ja ohjausta opintoasioissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Sain riittävästi tukea ja ohjausta henkilökohtaisissa asioissani.	☐	☐	☐	☐	☐

10. Opiskelutaidot

	täysin samaa mieltä	jonkin verran samaa mieltä	jonkin verran erimielä	täysin erimielä	en osaa sanoa
Olisin tarvinnut enemmän ohjausta opiskelutavoista –ja menetelmistä.	☐	☐	☐	☐	☐
Kykenin arvioimaan ja suunnittelemaan ajankäyttöni opintoihin.	☐	☐	☐	☐	☐
Itsenäinen työskentely onnistui minulta hyvin.	☐	☐	☐	☐	☐
Pärjäsin hyvin ryhmätyöskentelyssä.	☐	☐	☐	☐	☐

11. Opiskeluympäristö

	täysin samaa mieltä	jonkin verran samaa mieltä	jonkin verran erimielä	täysin erimielä	en osaa sanoa
Tiedon kulku oli mielestäni sujuvaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelua ja opintoja koskevat tiedot ja materiaalit olivat helposti saatavilla.	☐	☐	☐	☐	☐
Yksikön tukipalvelut olivat mielestäni riittävät.	☐	☐	☐	☐	☐
Ryhmähenki oli mielestäni hyvä.	☐	☐	☐	☐	☐
Kaikkia opiskelijoita kohdeltiin tasapuolisesti.	☐	☐	☐	☐	☐
Liiketalouden yksikkö oli viihtyisä paikka.	☐	☐	☐	☐	☐

12. Voimavarat

	täysin samaa mieltä	jonkin verran samaa mieltä	jonkin verran erimielä	täysin erimielä	en osaa sanoa
Sain riittävästi lepoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Lähipiirin tuki oli riittävä opiskeluaikani.	☐	☐	☐	☐	☐
Sain Oamkista uusia ystäviä.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulla jäi opinnoista aikaa myös harrastuksille.	☐	☐	☐	☐	☐
Opinnot jakautuivat tasaisesti eri päiville.	☐	☐	☐	☐	☐
Opiskelu oli innostavaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Taloudellinen tilanteeni ei hidastanut opiskelua.	☐	☐	☐	☐	☐

Vastaa kahteen seuraavaan kysymykseen lyhyesti omin sanoin.

13. Mikä olisi voinut saada sinut jatkamaan opintoja liiketalouden yksikössä?

14. Mainitse mielestäsi keskeisin asia, mitä muuttaisit liiketalouden yksikön toiminnassa tai opinnoissa?

Arvoisa kyselyyn vastaaja!

Suoritan liiketalouden opintoja Oulun seudun ammattikorkeakoulussa. Teen opinnäytetyönäni Oamk:n liiketalouden yksikön pyynnöstä kyselytutkimusta opintojen keskeyttämiseen johtaneista syistä liiketalouden koulutusohjelmassa. Tutkimuksen tuloksia käytetään liiketalouden yksikön toiminnan kehittämiseen, jotta yhä useampi opiskelija voisi suorittaa opintonsa loppuun saakka. Kokemuksesi ovat siis todella tärkeitä.

Tämä kyselylomake on lähetetty sähköpostitse kaikille vuosina 2009-2010 aloittaneille ja myöhemmin opintonsa keskeyttäneille opiskelijoille. Yhteystiedot on saatu yksikön opintorekisteristä. Vastauksia tullaan käsittelemään anonyymisti ja luottamuksellisesti. Vastaajaa koskevat tiedot ovat vain tutkimuksen tekijän käytettävissä, eikä niitä julkisteta tutkimustuloksia esittäessä. Tietojen säilyttämisestä ja käytöstä on laadittu Henkilötietolain 10 § mukainen rekisteriseloste, jonka saa nähtäväksi liiketalouden yksiköstä ottamalla yhteyttä yhteyshenkilö Erja Korhoseen.

Kyselyyn vastanneiden kesken arvotaan 100 euron arvoinen S-ryhmän lahjakortti. Kysymyslomakkeeseen pääset klikkaamalla alla olevaa linkkiä. Vastaaminen tapahtuu pääasiassa hiirellä klikkaillen ja tarvittaessa avoimiin tekstikenttiin kirjoittaen. Kyselyyn vastaamiseen menee aikaa noin 10 minuuttia.

[Linkki]

Pyydän vastaamaan viikon kuluessa, viimeistään 6.12.2012 mennessä. Jos olet kiinnostunut kyselyn tuloksista ja niiden pohjalta syntyneistä johtopäätöksistä, tulokset ovat luettavissa opinnäytetyön tutkimusraportista, joka julkaistaan sähköisenä kevään 2013 aikana ammattikorkeakoulujen julkaisuarkisto Theseuksessa osoitteessa www.theseus.fi.

Ystävällisin terveisin:

Konsta Ryhänen
opiskelija

OULUN SEUDUN
AMMATTIKORKEAKOULU

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN YKSIKKÖ
KIVIHARJUNTE 8, 90220 OULU
PUH. 010 27 21030, FAKSI 010 27 21300
www.oamk.fi

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS
YHTEISTYÖTAHOLLE
sivu 1/2

Hakijan tiedot	Nimi <i>Ryhänen Kersta</i>	Henkilötunnus [REDACTED]	
	Katuosoite [REDACTED]	Postinumero [REDACTED]	Postitoimipaikka [REDACTED]
	Puhelin [REDACTED]	Sähköpostiosoite [REDACTED]	
	Tutkimuslaitos, oppilaitos tai muu yhteisö <i>OAMK / Liiketalouden yksikkö</i>	Hakijan tehtävä/virka-asema <i>opiskelija</i>	
Tutkimuksen ohjaaja	Nimi <i>Lea Isopoussu-Koponen</i>	Oppiarvo ja ammatti <i>lehtori, VT</i>	
	Toimipaikka ja osoite <i>OULU, Teuvo Pakkalan katu 19, 90130 OULU</i>	Sähköpostiosoite <i>lea.isopoussu-koponen@oamk.fi</i>	
	Puhelin		
Tutkimuksen toimeksiantaja	Toimeksiantaja <i>OAMK / Liiketalouden yksikkö / Eija Korhonen</i>		
	Yhteystiedot <i>Teuvo Pakkalan katu 19, 90130 OULU</i>		
Päiväys ja allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä <i>24.10.2012</i>	Allekirjoitus <i>[Signature]</i>	
Päätäjät täyttää			
Tutkimusluvan myöntäminen			
☒ Tutkimuslupa myönnetään ☐ Tutkimuslupaa ei myönnetä			
Myöntämisen ehdot / Perustelut myöntämättä jättämiselle			
<i>Kannattaa huomioda, että tehtäväsi teklyn koulutus ohjelmassa ollaan tekemässä laajan tutkimusta lähimma valmistuneille.</i>			
Päätäjän nimi <i>2167 Päivi Vesala, yksikönjohtaja</i>			
Päiväys ja allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä <i>Oulu 29.10.2012</i>	Allekirjoitus <i>[Signature]</i> <i>Päivi Vesala</i>	

Liitteenä tutkimussuunnitelma *kääntöpuolella*

Lue täyttöohjeet ennen rekisteriselosteen täyttämistä. Käytä tarvittaessa liitettä.

REKISTERISELOSTE
Henkilötietolaki (523/1999) 10 §

Ladattamispäivä
28.11.2012

1 Rekisterin- pitäjä	Nimi OSEKK / Oulun seudun ammattikorkeakoulu / Liiketalouden yksikkö
	Osoite Teuvo Pakkalan katu 19, 90130 Oulu
	Muut yhteystiedot (esim. puhelinvirka-akana, sähköpostiosoite) 010 27 22524, erja.korhonen@oamk.fi
2 Yhteyshenki- lö rekisteriä koskevissa asioissa	Nimi Erja Korhonen
	Osoite Teuvo Pakkalan katu 19, 90130 Oulu
	Muut yhteystiedot (esim. puhelinvirka-akana, sähköpostiosoite) 010 27 22524, erja.korhonen@oamk.fi
3 Rekisterin nimi	Vuosina 2009-2010 liiketalouden koulutusohjelmassa keskeyttäneet
4 Henkilötieto- jen käsittelyn tarkoitus	Opinnäytetyönä tehtävä tutkimus opintojen keskeyttämisestä ja keskeyttämisen syistä liiketalouden koulutusohjelmassa. Henkilöiden yhteystietoja käytetään henkilöiden tavoittamiseen sekä mahdollisen arvontavoiton toimittamiseen.
5 Rekisterin tietosisältö	Nimi, sukupuoli, ikä osoite, puhelinnumero, sähköpostiosoite sekä opintojen aloittamis- ja keskeyttämisajankohdat. Lisäksi tutkimusta varten henkilön antamat tiedot opintojen keskeyttämiseen johtaneista syistä, henkilön kokemukset ja mielipiteet koulutukseen sekä opiskeluun liittyvistä asioista.
6 Säännön- mukaiset tietolähteet	Henkilön yhteystiedot saadaan Oulun seudun ammattikorkeakoulun opiskelijatietorekisteristä. Lisäksi tietoja kerätään rekisteröidyltä henkilöiltä itseltään kyselylomakkeella tai puhelimitse.

REKISTERISELOSTE

2

7 Tietojen säännönmukaiset luovutukset	Tietoja ei luovuteta ulkopuolisille
8 Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle	Ei siirretä.
9 Rekisterin suojauksen periaatteet	<p>A Manuaalinen aineisto Mahdollinen manuaalinen aineisto pidetään lukitussa tilassa Oamkin Liiketalouden yksikössä.</p> <p>B ATK:lla käsiteltävät tiedot Tietoja käytetään sähköisessä muodossa. Rekisteri on suojattu ATK-teknisin keinoin Oamkin palvelimille.</p>

Jyväskylän kauppakorkeakoulu		
Kauppatieteet		
Taloustieteellisessä laskentaoppia		
Taloustieteitä		
Taloustieteitä Oulun yliopistossa.		
Taloustieteet, Oulun yliopisto		
Yliopistossa taloustieteitä		
Taloustieteet		
Oulun yliopisto ja taloustieteet		
Oulun yliopistossa historiaa tai liikun- nanohjausta amk:ssa		
Taloustieteet Oulun yliopisto		
Kauppatieteet yliopisto		
Yliopisto taloustieteellinen tiedekunta		
Yliopistoon kauppatieteisiin		
Oulun yliopisto kauppatieteet		
Kauppatieteellinen yliopisto		
Fysioterapia tai optometria		
Liiketaloutta Turussa		
Oamk Kulttuuri, viestinnän ko, mediatuot- tamisen sv		
Tampereen ammattikorkeakoulu liiketa- louden koulutusohjelma		
Politiikkatieteitä		
Biologiaa yliopistossa		
Englantia		
Yliopistossa		
Luokanopettajaksi		
Suomen kieltä		
Yliopistoon kasvatustieteitä		
Yliopistossa kieliä		
Yliopistossa		
Lapin yliopisto ja johtaminen		
Lapin yliopisto / oikeustieteet		
Yliopisto kauppa- ja taloustieteet	Yliopisto muu	Ammattikorkeakoulu
15	12	4

Ala ei kiinnostanut millään tasolla.

Ei oman alan koulutus.

Kiinnostus alaa kohtaan loppui. Perheellisenä vaikea opiskella, kun joutuu opiskelemaan yksin.

Liiketalous ei tuntunut omalta alalta.

Rupesin epäröimään, olenko varmasti oikealla alalla.

Ala ei tuntunut oikealta. Menin armeijaan.

Ei tuntunut omalta alalta.

Ei ollut minulle sopiva koulutusohjelma

Ei kiinnostanut minua

En viihtynyt koulussa

Opinnot eivät olleet kiinnostavia

Ei ensisijainen, joten ei kiinnostanut

Ei vastannut odotuksia

Yleinen motivaation puute ja innostuksen puute

Opiskelupaikkakunnalta ei löytynyt oman alantöitä vapaana.

Alla jo yo-merkonomiin tutkinto, koin hieman "turhaksi" saman alan opiskelun uudelleen kun en sitten halunnutkaan suuntautua esim. kirjanpitoon tai oikeuteen. En sitten nähnyt että työllistymiseni olisi kummentunut nykyisestä tradenominkaan papereilla. Lisäksi kiinnostus lopahti.

En ole opiskelijatyyppeä, halusin töihin.

En päässyt valitsemaan suuntautumisvaihtoehtoksi oikeuden ja hallinnon alaa.

Opiskelu-/työskentelytavat.

Ammattikorkeakoulun opiskelumenetelmät eivät sopineet minulle.

Opetuksen laatu oli osittain heikkoa. Ei kuitenkaan ollut sillä tasolla kuin olisi pitänyt.

En saanut ryhmästäni minkäänlaisia ihmissuhteita, eli jäin yksin.

Verkostoituminen ja tuutoritoiminta oli Oamkissa todella huonosti järjestetty, ja toiselta paikkakunnalta muuttaneen oli miltei mahdotonta tutustua uusiin ihmisiin.

Välivuosi opiskeluista.

Armeija.

”Mikä olisi voinut saada sinut jatkamaan opintoja liiketalouden yksikössä?”
Kooste vastauksista. Sisällöltään samanlaiset vastaukset esiintyvät vain kerran.

Odotukset, opiskelupaikka

- Jos en olisi päässyt yliopistoon.
- Hain ensisijaisesti taloustieteelliseen yliopistolle. Hain varasuunnitelmana liiketalouden yksikköön koska sinne oli helppo päästä, ns. varma nakki. Jos en olisi saanut opiskelupaikkaa muualta ja sittemmin työllistynyt olisin aloittanut opinnot liiketalouden yksikössä.
- Jos olisin paremmin tiennyt, minkälaista opiskelu yliopistolla on. Jos olisin tiennyt, niin olisin jatkanut ammattikorkeakoululla. Työharjoittelu on hyvä.

Opiskelutaidot

- Parempi englannin kielen taito.

Laatu Opetus ja ohjaus

- Haastavammat opinnot. Tällaisenaan eivät innostaneet tekemään töitä opintojen eteen.
- Syvemmän asiantuntemuksen kehittäminen pelkkien pintaraapaisujen sijaan
- Kiinnostavammat kurssit. Turhat kurssit pois kurssisuunnitelmasta, kuten tiedonhaun kurssi.
- Mahdollisuus opiskella finanssialaan liittyviä syventäviä opintoja, kuten rahoitusta ja kansantaloustiedettä. Nykyinen tarjonta oli kovin pintapuolista. hanke tai projekti, josta ei olisi voinut kieltäytyä.
- Korkeampi koulutustaso ja laadukkaampi opetus.
- Mielestäni suurin osa opettajista eivät osanneet opettaa
- Opettajien taso oli vaihtelevaa, pätevämmät opettajat
- Monet opettajat olivat ensimmäistä lukuvuotta opettajan asemassa, eikä heillä ollut minkäänlaista käsitystä arvioinnista tai tuntisuunnittelusta. Hieno PowerPoint esitys ei ole hyvä luento. Arvioinnit olivat epäreiluja.

Osa oppilaista sai ns. säälipisteitä, koska olivat käsittäneet harjoitustyön väärin. Kielten opettajat, juridiikan opettajat ja eräs työyhteisöopettaja olivat mahtavia ja ammattitaitoisia, mutta valitettavasti loput opettajista oli täysin pyöriteltävissä.

- Oamkissa opiskelu ei läsnäolopakkojen vuoksi ollut kovinkaan joustavaa, minkä koin itselleni huonoksi asiaksi. Itsenäisempi ja vapaampi opiskelutapa. Joustavuutta ja mahdollisuuksia enemmän itsenäiseen työskentelyyn ja tehtävien palauttamiseen.
- Paremmat aikuiskoulutusmahdollisuudet.
- Parempi ohjaus opintojen alussa.
- Jos olisi kokenut että siellä on jokin aidosti käytännönläheinen tapa opiskella. Luettiin vain kirjoja ja valmistauduttiin tentteihin. Harjoitteluja lukuun ottamatta työelämä kontaktit jäivät vähäisiksi ja oikea tekeminen puutteelliseksi.
- Vähemmän ryhmitöitä ja enemmän lähiopetusta.
- Monipuolisempi kurssitarjonta. Liiketalouden yksikössä on kurssitarjontaa ja suuntautumisvaihtoehtoja suppeasti.

Voimavarat

- Jos olisin saanut luotua ihmissuhteita ryhmäni sisällä, tai vaikka sen ulkopuolellakin niin, että kouluun meneminen ei olisi ahdistanut niin paljon, eivätkä päivät olisi olleet itku kurkussa seinään tuijotetteluja ja jutustelun ulkopuolelle jäämistä.
- Parempi ryhmähenki.
- Jos tutor toiminta ja verkostoituminen olisi järjestetty paremmin ja toiselta paikkakunnalta muuttaneen opiskelijan tarpeet olisi otettu paremmin huomioon.
- Luokassamme ei ollut minkäänlaista luokkahenkeä.

Opiskeluympäristö

- Jos en olisi käynyt inttiä ensimmäisen lukuvuoden keväänä, olisin päässyt hakemaan haluamaani suuntautumisvaihtoehtoa. Intti myös sotki jon-

kin verran opiskelujani, koska jatkaessani opintojani toisen vuoden syksynä, oli kaikki ensimmäisen vuoden kevään opinnot suorittamatta.

Henkilökohtainen elämä

- Eri elämän tilanne.

Työllistyminen

- Konkreettiset tiedot työllistymisestä - tutkinnon tarkoituksenmukaisuus (mihin työhön valmistuu KÄYTÄNNÖSSÄ). - tradenomin arvostus työmarkkinoilla.
- Työpaikan saaminen opiskelupaikkakunnalta, kun olin Turussa vakituudessa työsuhhteessa niin kynnys hypätä pelkäksi opiskelijaksi oli liian suuri.
- Parempi työllisyystilanne.
- Työt paikkakunnalta
- Työharjoittelu jo ensimmäisenä opiskeluvuotena.
- Paremmat työllistymismahdollisuudet.
- Paremmat työllistymisnäkymät ja kokemus siitä, että tradenomin tutkinnosta olisi ollut enemmän hyötyä. Tradenomeja koulutetaan liikaa.

”Mainitse mielestäsi keskeisin asia, mitä muuttaisit liiketalouden yksikön toiminnassa tai opinnoissa?” Kooste vastauksista. Sisällöltään samanlaiset vastaukset esiintyvät vain kerran.

Odotukset

- Opintoja tulisi muuttaa joko paljon korkeakoulumaisemmiksi tai selvästi käytännönläheisimmiksi. Pääsykokeissa riittää, että osaa lukea ja kirjoittaa. Jos niistä tehtäisiin hieman haastavimmat, oppilaat valikoituisivat paremmin. Pienentäisin sisään otettavien opiskelijoiden määrää työelämää vastaavaksi! Opiskelulinjojen muokkaaminen voisi virkistää alaa... Melko kuopattu on liiketalouden tradenomin amk-tutkinto.
- Aloituspaiikkoja vähemmäksi, mikä nostaisi koulun profiilia, ja muutoinkin profiili nousisi, jos olisi vaikeampi päästä. Työttömiä alalla paljon. Muisuttua liikaa yläastetta, oli luokat, läsnäolopakko, pulpetit ja levoton tunnelma oppitunneilla.
- Oikeuden ja hallinnon sv:oon hakeminen. Vaikka minulla oli hyvä syy, miksi en voinut hakea tänne ensimmäisen vuoden keväällä, kun haku järjestettiin. Minulle kerrottiin etten voi hakea enää sinne, koska olisin vienyt uusilta ensimmäisen vuoden opiskelijoilta paikan. Tämä oli mielestäni epäoikeudenmukaista ja tappoikin oman opiskelumotivaationi täysin.
- Opiskelijoille eri tasoryhmät. Esim. matematiikassa menttiin hitaampien mukaan ja paremmin pärjäävät turhautuivat hitaaseen etenemiseen
- Lisää haasteellisuutta ja syvempää teoriaa. Kaikki muu yksikön toiminnassa oli mielestäni onnistunutta.
- Alkupään opiskelut ja opinnot tuntuivat turhilta, erilainen kuin mitä odotin korkeakoululta.
- Opinnoissa suuntautumista pitäisi parantaa. Eri suuntautumisvaihtoehtoja ja koulutustarjontaa monipuolisemmaksi. Esimerkiksi mahdollisuudet erikoistua rahoitukseen, taloushallintoon, markkinointiin, mikä helpottaisi myös työnhaussa oman osaamisen osoittamista. Harjoittelut ovat ammattikorkeakoulun vahvuus, ne kannattaa säilyttää ja niitä kannattaa kehittää edelleen.

- Holhoamista pitäisi vähentää, kauemmas lukiomaisesta koulutuksesta. Tuntui lukion jatkolta, mikä ei ole oikea tapa korkeakoulussa.
- Enemmän vastuuta opiskelijalle, ollaanhan siellä sentään jo aikuisia, ja osataan ottaa itse vastuu omista tekemisistään ja opiskelustaan. Opiskelutyyli tuntui enemmänkin samalta, kuin lukiossa. Toisaalta tällainen sopii toisille paremmin kuin toisille.

Opetus ja ohjaus

- Isommat tenttialueet ja enemmän tenttimateriaalia opintojaksoihin. Enemmän itsenäistä työtä.
- Selkeämpiä opintokokonaisuuksia. Ilmeisesti tähän suuntaan onkin ollut menossa, mutta ainakin muutama vuosi sitten jäi vielä semmoinen mielikuva että opinnoissa jää käteen vain pintaraapaisun kauhean monesta aiheesta. Missään osa-alueessa ei voi tulla oikeasti "asiantuntijaksi", vaan tutkinto on aivan liian hajanainen ja reilusti yli puolet sisällöstä on täysin turhaa työelämää ajatellen.
- Vähemmän läsnäolopakkoja, olen itse viihtynyt huomattavasti paremmin yliopistossa kun läsnäolo on yleensä vapaaehtoista. Aikuiset ihmiset yleensä ja osaavat itse pitää huolen omasta opiskelustaan.
- Kokonaisuudessaan ammattikorkeakoulujärjestelmässä on hirveästi toimimattomia asioita. Ei keskitytä olennaisimpiin asioihin ja täytetään opiskelijoiden kalenteria mitä turhauttavimmilla tehtävillä, kun saman ajan voisi käyttää tehokkaaseen opiskeluun joka tukee enemmän itse ammatia.
- Opettajatuutorointo aktiivisemmaksi. Opetuksen laatu oli vaihtelevaa. Oli todella hyviä opettajia, mutta myös todella huonoja. Haastettakin voisi olla lisää. Osa kursseista tuntui turhalta.
- Opinto-ohjaaja ei osannut hoitaa tehtäviään
- Tunneilla höpinät pois, vaikeampia tehtäviä ja oppilaille kotiläksyjä, koska nyt koulu ei teetä mitään töitä vapaa-aikana
- Enemmän lähiopiskelua, vähemmän ryhmätöitä ja itsenäistä opiskelua
- Kurssien sisältö
- jotkut kurssit ovat ihan höpö-kursseja

- Osa opettajista ei osannut opettaa: heillä ei välttämättä ollut minkäänlaisia pedagogisia taitoja, osa oli opettamassa pelkästään siltä pohjalta, että omisti esimerkiksi yrityksen. Tällöin kurssisisällöt eivät välttämättä vastanneet odotuksia ja välillä tuntui että em. opettajat olivat vain mainostamassa itseään ja omaa yritystään. Toisaalta kursseilla voisi kuitenkin käydä enemmän vierailevia luennoitsijoita, jotka kertoisivat omasta työstään ja työnkuvastaan. Kurssien ja tenttien arviointikriteereitä kannattaisi myös tarkistaa, osalla kursseista opettajat tekivät todella vaikeaksi hyvien arvosanojen saamiseen ja osalla kursseista niitä tuli liiankin helpolla.
- Enemmän valinnanvaraa opintoihin opintojen alkuun.
- Ensimmäisenä vuotena enemmän vapaavalintaisia opintoja, vähemmän kaavamaisuutta ja vähemmän ryhmitöitä!
- Opettajien taso kuntoon.
- Vähentäisin ryhmitöitä.
- Eri kursseissa perusasioita opiskeltaessa asioita käsitellään vain todella pinnallisesti. Asioiden syvälliseen ymmärtämiseen pitäisi painottaa huomattavasti enemmän. Opettajien osaamiseen pitäisi myös panostaa. Opettajien teoreettinen osaaminen tulisi olla samalla tasolla käytännön ja nykyisen liike-elämän osaamisen kanssa.
- Joillakin opettajilla ei ollut mielestäni riittäviä pedagogisia taitoja.
- Enemmän projektipainotteisuutta ja ryhmitöitä enemmän. Aiheitten soveltamista myös lisää.
- Kurssitarjontaa monipuolisemmaksi. Ryhmitöiden määrää vähemmäksi ja enemmän itsenäistä opiskelua.
- Joissakin aineissa voisi olla ryhmätyöskentelyä ja enemmän itsenäistä opiskelua.
- Opetus voisi olla hivenero teoreettisempaa. Koulutus ammattikorkeakoulussa on välillä vähän liian yksinkertaista.
- Käytännön kautta opiskelua huomattavasti kehitettävä. Esimerkiksi käytännön kontaktit työelämään jäävät vähäisiksi kun harjoituksetkin suoritetaan opettajan keksimistä leikkiyrityksistä. Opiskelukokonaisuudet laajemmiksi. Koulutustarjonta koostuu liikaa pienistä irrallisista palasista.

- Joustavuutta enemmän. Enemmän keskittymistä yksilöön, eikä vain tunneilla käsiteltäviin asioihin.

Opiskelutaidot

- Ainut asia, joka tulee mieleen on opiskelun aloittaminen ja ensimmäiset päivät, ehkä viikotkin. Tuntui, etten pääse sisään koulun tapoihin ja opiskeluun. Ehkä oli sellainen olo, että olen ihan "pihalla" asioista. Ehkä juuri ensimmäisinä päivinä voisi käydä tarkemmin läpi sitä, miten koulussa toimitaan ja missä luokat ja muut paikat sijaitsevat.
- Opiskelutyyliä pitäisi muuttaa. Ryhmätyötä ja yritysvierailuja ei opeteta lukiossa, joten vähän pelottavia oli tällaiset menetelmät kun ei ollut aiempaa kokemusta.

Opiskeluympäristö

- Tunneilla tehdyt asiat ja läksyt jne. on miltei mahdotonta saada selville, mikäli joutuu olemaan pois tunnilta, eikä omaa ystäviä luokalta.
- Materiaalit paremmin saataville
- Sisäinen tiedonkulku, mm. luentoja peruttiin pahimmillaan tunnin varoitussajalla.
- Yritysyhteistyö, toimeksiannot, yrittäjyystutkinto, sisäiset ohjelmat johon on vaikeampi päästä. Näillä tarkoitan sellaisia ohjelmia, joihin ihmiset tavoittelevat ja yritykset kilpailevat tällaisista